

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİREYSEL SES
EĞİTİMİ DERSİNDEKİ ÖZYETERLİK ALGILARININ
İNCELENMESİ

Cansu KOÇER

VAN - 2010
Yüksek Lisans

Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Ses Eğitimi Dersindeki Öz yeterlik Algılarının İncelenmesi

Cansu Koçer

2020

Van, 2020

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİREYSEL SES EĞİTİMİ DERSİNDEKİ
ÖZYETERLİK ALGILARININ İNCELENMESİ

THE ANALYSIS OF SELF-EFFICACY PERCEPTIONS OF MUSIC TEACHER
CANDIDATES IN INDIVIDUAL VOICE TRAINING COURSE

Cansu KOÇER

Prof. Dr. Serap YÜKRÜK

Yüksek Lisans

Van, 2020

KABUL VE ONAY

Cansu KOÇER tarafından hazırlanan “Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Ses Eğitimi Dersindeki Özyeterlik Algısının İncelenmesi” başlıklı bu çalışma, 08/07/2020 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı (Danışman)

Prof. Dr. Serap YÜKRÜK

İmza

Jüri Üyesi

Dr. Öğr. Üyesi Y. Barış UZUN

İmza

Jüri Üyesi

Dr. Öğr. Üyesi Koray ÇELENK

İmza

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylım.

Doç. Dr. Fuat TANHAN

Enstitü Müdürü

Öz

Bu araştırmada, müzik öğretmeni adaylarının bireysel ses eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının farklı değişkenler açısından incelenerek tespit edilmesi ve bu tespit doğrultusunda eğitim öğretime katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Bu araştırma nicel araştırma yöntemlerinden betimsel türde tarama modelindedir. Araştırmanın alışma grubunu; Adnan Menderes Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Harran Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ve Trabzon Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim dalı üçüncü ve dördüncü sınıflarında öğrenim görmekte olan 157 erkek, 238 kız olmak üzere toplam 395 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Bireysel Ses Eğitimi Dersi Öz Yeterlik Ölçeği” kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda elde edilen verilere bakıldığında; müzik öğretmeni adaylarının bireysel ses eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının orta düzeyde olduğu, cinsiyet ve okul değişkenine göre bakıldığında öz yeterlik algıları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığı fakat madde bazında farklılıklar olduğu, sınıf değişkenine göre bakıldığında ise 4. Sınıf öğrencilerinin 3. Sınıf öğrencilerine göre öz yeterlik algılarının daha yüksek olduğu bulgularına ulaşılmıştır. Ayrıca araştırmadaki katılımcıların bireysel ses eğitimi dersine yönelik genel kaygı ve öz yeterlik algıları arasında orta büyüklükte ve ters yönde bir etki ve ilişkinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar sözcükler: ses eğitimi, bireysel ses eğitimi, müzik öğretmeni adayları, öz yeterlik.

Abstract

This study aims to determine the self-efficacy perceptions of music teacher candidates towards the individual voice training course by examining these perceptions in terms of different variables and contribute to education based on the findings obtained.

This study is a descriptive survey model which is one of the quantitative research methods. The participant group of this study involves 157 male and 238 female in total 395 students ,third and fourth grade students, studying in the Department of Music Education at Adnan Menderes University, Atatürk University, Balıkesir University, Dokuz Eylül University, Gazi University, Harran University, İnönü University, Marmara University, Mehmet Akif Ersoy University and Trabzon University. In this study, “Individual Voice Training Course Self-Efficacy Scale” was used as a data collection tool.

Considering the data gathered by the survey results; self-efficacy perceptions of music teacher candidates towards individual voice training course were found to be at moderate levels, according to the gender and school variable there is no statistically significant difference between their self-efficacy perceptions, but there are some striking differences based on per item, as for the grade variable, it was found that 4th grade students had higher levels of self-efficacy perceptions than 3rd grade students. Furthermore, the results revealed that there was a moderately large inverse impact and relationship between the participants' general anxiety and self-efficacy perceptions towards individual voice training course.

Keywords: voice training, individual voice training, music teacher candidates, self-efficacy.

Teşekkür

Yüksek Lisans eğitimim süresince desteğini hiç eksik etmeyen, tezimin her aşamasında bilgi ve birikimlerini benden esirgemeyen danışmanım Prof. Dr. Serap YÜKRÜK' e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ses Eğitimine olan ilgimi artıran ve bu bölüme yönelmemi sağlayan, öğretmenliğine, sesine hayran olduğum değerli hocam Prof. Dr. Ayşe Meral TÖREYİN' e

Gazi Üniversitesinde hayranlıkla öğrencisi olduğum, kendisini tüm mesleki yaşamım boyunca hep idol olarak gördüğüm bizleri evlatları gibi gören ve asla bilgi, birikimlerini esirgemeyen çok kıymetli hocam Prof. Nezihe ŞENTÜRK' e Araştırma verilerinin çözümlenmesinde bana bilgi ve birikimiyle destek olan, yol gösteren Dr. Koray ÇELENK' e

Lisans eğitimim bitse de öğretmenliklerini asla bitirmeyen, tüm eğitim yaşamım boyunca bana canı gönülden destek olan çok kıymetli hocalarım, yol gösterenlerim Prof. Dr. Barış DEMİRCİ, Prof. Dr. Adnan KÜÇÜKOĞLU, Dr. Murat Kamil İNANICI, Dr. Eren LEHİMLER ve Arş. Gör. Yiğit KARABULUT' a

Ortaokul Türkçe öğretmenim, çocukluğumun yol göstereni, ilk idolüm, Ebru ÖZTÜRK AKÇA' ya

Tüm Yüksek Lisans eğitimim süresince desteğini eksik etmeyen mesai arkadaşım Dr. Kamil Onur KARATAŞ' a

Bu süreçte benden yardımlarını, dostluklarını hiç eksik etmeyen Işıl ve Şafak KUZUCU' ya, lisans hayatımın en kıymetlileri Muzaffer ORHAN ve Hilal BAŞ' a

Tüm teknolojik işlerime kendi işi gibi koşan değerli öğrencim ve geleceğin ekonomisti Talha Çağrı KOTCİOĞLU' na

Eğitim Bilimleri Enstitüsü akademik ve idari personellerine,

Son olarak; bugünlere gelebilmemi sağlayan, bana her daim inanan, başarılarımın arkasındaki kahramanlarım canım annem Mehtap KOÇER ve canım babam Erkan KOÇER' e, geleceğin akademisyen adayı kardeşim Doğukan KOÇER' e ve geleceğin dış doktoru adayı kardeşim Özden KOÇER' e teşekkürlerimi bir borç bilirim. Sizlere sonsuz minnettarım.

İçindekiler

Öz.....	i
Abstract.....	ii
Teşekkür.....	ii
Tablolar Dizini.....	vi
Şekiller Dizini.....	ix
Simgeler ve Kısaltmalar Dizini.....	x
Bölüm 1 Giriş.....	1
Problem Durumu.....	2
Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	2
Araştırma Problemi.....	3
Sınırlılıklar.....	3
Tanımlar.....	4
Bölüm 2 Araştırmanın Kuramsal Temeli ve İlgili Araştırmalar.....	5
Öz Yeterlik.....	5
Müzik Öğretmeni.....	12
Ses Eğitimi.....	14
Bölüm 3 Yöntem.....	19
Araştırmanın Evreni ve Örneklemi.....	19
Veri Toplama Süreci.....	20
Veri Toplama Araçları.....	21
Verilerin Analizi.....	32
Bölüm 4 Bulgular ve Yorum.....	38
Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik Öz yeterlik Algısına İlişkin Bulgular ve Yorum.....	38
Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik Öz yeterlik Algısının Demografik Değişkenlere Göre Farklılığına İlişkin Bulgular ve Yorum.....	60

Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik Öz Yeterlik Algısı ve Kaygı Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular ve Yorum	69
Bölüm 5 Sonuç, Tartışma ve Öneriler	70
Kaynaklar	77
EK-A: Etik Komisyonu Onay Bildirimi (Varsa).....	83
EK-B: Etik Beyanı.....	84
EK-C: Yüksek Lisans/Doktora Tez Çalışması Orijinallik Raporu	85

Tablolar Dizini

Tablo 1 Öz Yeterlik İnançlarının Bireyin Davranışlarına Olan Etkileri.....	9
Tablo 2 Öz Yeterlik İnanç Düzeylerinin Akademik Başarıya Etkisi	11
Tablo 3 Araştırma Örneklemine Ait Demografik Bilgiler	19
Tablo 4 Uzman Grubu Bilgileri.....	21
Tablo 5 KGO karşılaştırması için minimum değerler (Veneziano&Hooper, 1997)	22
Tablo 6 Öz Yeterlik Algısı Ölçek Maddeleri KGO, KGÖ ve KGİ Değerleri	23
Tablo 7 Düzeltme Sonrası Öz Yeterlik Algısı Ölçek Maddeleri KGO, KGÖ ve KGİ Değerleri.....	24
Tablo 8 Faktör Analizi Uygunluğu KMO ve Barlett Testi Sonuçları.....	25
Tablo 9 Özyeterlik Algısı Ölçeği Faktör Analizi Toplam Varyans Açıklaması Tablosu	26
Tablo 10 Özyeterlik Algısı Ölçeği Bileşen Matriksi Tablosu.....	27
Tablo 9 Öz Yeterlik Algısı Ölçeği Pilot Uygulama Cronbach's Alpha Güvenirlik Testi	29
Tablo 12 Öz Yeterlik Algısı Ölçeği Tekrar Test Cronbach's Alpha Güvenirlik Testi Sonuçları.....	30
Tablo 13 Öz Yeterlik Düzeyi Aritmetik Ortalama Kıstas Puan Aralıkları	32
Tablo 14 Kolmogorov-Smirnov Normallik Testi Sonuçları	33
Tablo 15 Varyans Homojenliği Levene Testi Sonuçları	35
Tablo 16 Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Kendilerini Başarılı Bulmalarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri	38
Tablo 17 Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Kendilerini Aktif Bulmalarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri	39
Tablo 18 Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin İleri Düzeydeki Eserleri Seslendirebilme İncancına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri.....	39
Tablo 19 Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Hazır bulunuşluk Gereksinimlerini Yerine Getirmede Zorlanmalarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri	40
Tablo 20 Bireysel Ses Eğitimi Dersindeki Eserler Zor Geldiğinde Öğrencilerin Çalışmayı Bırakma Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri	41

Tablo 21 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Yeni Bir Eser Öğrenirken Önceki Bilgilerini Etkili Bir Şekilde Kullanabilmelerine Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	42
Tablo 22 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Öğretilen Eserleri Kolaylıkla Algılama Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	43
Tablo 23 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Yeni Bir Eseri Seslendirebilme Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	43
Tablo 24 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Kendilerine Olan Güvenlerinin Azalma Durumuna Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	44
Tablo 25 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Sınavda Kendilerini Yetersiz Bulma Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	45
Tablo 26 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Zorluk Derecesi Yüksek Eserleri Seslendirebilme Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i> .	46
Tablo 27 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Öğrendiği Eserleri Hatalı Seslendirmekten Korkma Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	47
Tablo 28 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Kendilerini Başarılı Bulma Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	47
Tablo 29 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Hata Yapmaktan Tedirgin Olma Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	48
Tablo 30 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Konsere Çıkmadan Önce Kendilerini Gergin ve Huzursuz Hissetme Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	49
Tablo 31 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Kendilerini Arkadaşlarına Yardım Edecek Kadar Yeterli Bulma Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	50
Tablo 32 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Verilen Eserleri Arkadaşları Önünde Çekinmeden Seslendirebilme Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	51
Tablo 33 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Verilen Eseri Kendi Kendine Öğrenebilme Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	51
Tablo 34 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Öğrendikleri Eserleri Konserde Seslendirebilme Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	52

Tablo 35 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersine Girmeden Önce Öğrencilerin Kendilerini Gergin ve Huzursuz Hissetme Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	53
Tablo 36 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Verilen Farklı Dillerdeki Eserleri Doğru Seslendirebilme Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	54
Tablo 37 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Verilen Farklı Dillerdeki Eserleri Seslendirebilme Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i> .	55
Tablo 38 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrenci Başarısının Özgüveni Artırma Durumuna Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	55
Tablo 39 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Verilen Eserlerin Kolay Oluşunun Öğrenciyi Dersten Soğutma Durumuna Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	56
Tablo 40 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Verilen Eser Zorlaştıkça Öğrencilerin Çalışma Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	57
Tablo 41 <i>Bireysel Ses Eğitimi Dersi Öz Yeterlik Genel Görünümüne Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri</i>	58
Tablo 42 <i>Cinsiyet Değişkenine Göre Bireysel Ses Eğitimi Dersi Öz Yeterlik Düzeyi Farklılıkları</i>	60
Tablo 43 <i>Okul Değişkenine Göre Bireysel Ses Eğitimi Dersi Öz Yeterlik Düzeyi Farklılıkları</i>	62
Tablo 44 <i>Okul Değişkenine Göre Bireysel Ses Eğitimi Dersi Öz Yeterlik Düzeyi Farklılıkları Gabriel ve Games-Howell Çoklu Karşılaştırma Test Sonuçları</i>	64
Tablo 45 <i>Sınıf Değişkenine Göre Bireysel Ses Eğitimi Dersi Öz Yeterlik Düzeyi Farklılıkları</i>	66
Tablo 46 <i>Öz Yeterlik Algısı ve Kaygı İlişkisine Yönelik Spearman'srho Korelasyon Testi Sonuçları</i>	69

Şekiller Dizini

Şekil 1. Öz yeterlik ölçeği birikinti grafiği.	28
Şekil 2. Normallik Q-Q dağılım grafiği.	35

Simgeler ve Kısaltmalar Dizini

BSE: Bireysel Ses Eğitimi

KGİ: Kapsam Geçerlik İndeksi

KGO: Kapsam Geçerlik Ölçütü

KGÖ: Kapsam Geçerlik Oranı

Bölüm 1

Giriş

İnsan topluluklarının ortak dili olarak bilinen müziğin, bireylerin gelişimleri ve iletişimleri açısından önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. Farklı dillerdeki müzikleri dinlemek ve söylemek için veya başka kültürlere ait enstrümanları çalmak için o kültüre ait olmanız ya da o dili bilmeniz gerekmez. Müzik evrensel bir dile sahiptir. Geçmişten günümüze kadar önemli gelişmeler gören müzik, bireylerin gelişimi ve kendilerini ifade edebilmeleri içinde etki gösteren eğitimin bir dalıdır.

Bir eğitim aracı olmasının yanında eğitim alanı olarak da kullanılan müzik eğitimi, toplumsal, kültürel vb. birçok bağlamda büyük bir rol oynar. Müzik eğitimi belirtilen özelliklerinden dolayı geçmişten bu yana devlet, din adamları, sivil-askeri yöneticiler ve tıp insanlarınca kullanılan bir eğitim aracı olmuştur (Özgür ve Aydoğan, 1999: 2).

Müzik eğitimi, “Çocukluk döneminden başlayarak bireylere müzikal davranışlar kazandırarak söz konusu davranış ve becerileri geliştirme sürecidir” (Say, 2010: 536).

Uçan’ın tanımına göre genel, özengen ve mesleki olmak üzere müzik eğitimi üç gruba ayrılmaktadır. “Genel müzik eğitimi, her yaşta, her düzeyde ve her aşamada gerçekleştirilen bir eğitim alanını kapsamaktadır. Özengen müzik eğitimi, bireylerin ilgi ve isteklerine bağlı olarak okul dışında aldıkları bir eğitim alanını kapsamaktadır ve her bireylerin özengen müzik eğitimi alma fırsatı bulunmayabilir. Mesleki müzik eğitimi ise müziği meslek olarak seçmiş olan bireylerin aldıkları eğitim alanını kapsamaktadır” (1997: 31).

Ülkemizde müzik eğitimi; Güzel Sanatlar Fakülteleri, Sahne Sanatları ve Müzik Bölümlerinde, Devlet Konservatuvarlarında ve Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı Programlarında gerçekleştirilmektedir. MEB’e bağlı okullarda eğitim-öğretimin devam edebilmesi için müzik öğretmenleri ve ilgili Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dallarını çok büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dallarında müzik öğretmeni adayları lisans eğitimleri boyunca müzik alan bilgisi, genel kültür ve meslek bilgisi dersleri görerek öğretmenliğe hazırlanmaktadır (Karataş,2019).

Yönetken, (1952) okullarda uygulanan müziğin temelinde, daha çok ses müziğinin yer aldığını, insan sesinin pratik, doğal ve etkili bir müzik aleti olduğunu,

ses eğitimi süreçlerinde de bu enstrümanı eğitmeyi ve onu doğru bir şekilde kullanarak şarkı söylenmesinin gerekliliğinden bahsederek, ses eğitiminin önemine dikkat çekmiştir.

Tüm bu ifadelerden yola çıkılarak müzik öğretmeni adayları için bireysel ses eğitimi dersindeki öz yeterlik algılarının önem taşıdığı düşünülmektedir.

Işıksal ve Aşkar (2003) e göre: “Öz-yeterlik, Sosyal Bilişsel Kuramın önemli değişkenlerinden biridir. Sosyal Bilişsel Kuramcılara göre bireyin öz-yeterlik algısı bireylerin yaptıkları seçimleri, bir işi başarmada harcadıkları çabayı ve yaşadıkları endişe derecesini güçlü biçimde etkilemektedir.”

Donald (2003: 219)” için: “öz yeterlik inançtır ve bu işi başarabilir miyim” sorusudur.

Bu tanımlardan yola çıkıldığında, öğretmen adaylarının bireysel ses eğitimi dersine karşı öz yeterlikleri algıları, bireysel ses eğitimi dersine olan başarılarını etkileyen önemli kavramlardan biridir. Bireylerin derse karşı öz yeterlik algıları arttığında derslerde göstermiş oldukları başarıları da artmaktadır. Bireylerin davranışları, aslında bir şeyi başarmaya elverişli olduklarından çok kapasiteleri ve başarmaya olan inançlarına dayanır (Kurbanoğlu, 2004: 139).

Problem Durumu

Öz yeterlik algılarının, kendini müzik yoluyla ifade eden kişilerin müzikal yaşantılarının gelişimlerinde oldukça büyük etkileri vardır. Kişilerin öz yeterlik algıları, akademik yaşamları boyunca olumlu olumsuz değişkenlerle karşılaşmaktadırlar. Müzik eğitiminin önemli bir boyutu olan ses eğitiminde de bu algıların, akademik başarılarını etkilediği söylenebilir. Öz yeterliğin, bireysel ses eğitimi dersi alan müzik öğretmeni adaylarının akademik başarılarını etkileyen bir faktör olduğu düşünülerek ve buna istinaden araştırmada bu problem durumunu etkileyen değişkenlerin ortaya çıkarılması hedeflenmiştir.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Müzik Öğretmeni ile Öz Yeterlik algıları arasındaki doğrusal ilişki olduğu düşünüldüğünde, müzik öğretmeni adaylarının bireysel ses eğitimi dersindeki başarıları ve öz yeterlikleri yönünde bu çalışmanın yapılması hedeflenmiştir. Tüm bunlardan yola çıkılarak bu araştırmanın amacı; bireysel ses eğitimi dersi alan

öğretmen adaylarının bu derse yönelik öz yeterlik algılarını tespit etmek ve tespit edilen olumsuz durumlara karşı çözüm önerileri getirmektir.

Yapılan araştırmalar sonucunda öz yeterlik algısı üzerine çeşitli disiplinlerde yapılmış olan çalışmalara rastlanmıştır. Müzik Eğitimi alanında da öğretmen adaylarına yönelik öz yeterlik ölçekleri geliştirilerek alana özgü genel ve özel çalışmalar yapılmıştır. Ülkemizde de bireysel ses eğitimi derslerinin ve ders içeriklerinin geliştirilebilmesi yönünde yeni bilimsel çalışmalara ihtiyaç vardır. Bireysel ses eğitimi alanında yapılmış olan öz yeterlik ölçeklerinin sınırlı oluşu ve deneysel çalışmalara yarar sağlayacağı düşünüldüğü için bu çalışma önem taşımaktadır.

Araştırma Problemi

Problem durumundan yola çıkılarak araştırmanın problem cümlesi:

“Müzik öğretmeni adaylarının bireysel ses eğitimi dersine yönelik öz Yeterlik algıları nasıldır?” olarak belirlenmiştir.

Alt problemler.

1. Öğrencilerin, Bireysel ses eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algıları nasıl bir dağılım göstermektedir ve ne düzeydedir?
2. Öğrencilerin, Bireysel ses eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algıları cinsiyet, okul ve sınıf değişkenlerine göre farklılık göstermekte midir?
3. Öğrencilerin, Bireysel ses eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algıları ve kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Sınırlılıklar

Bu çalışma,

1- 2019-2020 eğitim-öğretim yılı ile,

2- Adnan Menderes Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Harran Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ve Trabzon Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim dalı üçüncü ve dördüncü sınıflarında öğrenim görmekte olan öğretmen adayları ile,

3- Araştırmada kullanılan ölçek ile sınırlıdır.

Tanımlar

Ses Eğitimi. Bireylerin konuşurken ve şarkı söylerken sesin, anatomik ve fizyolojik özelliklerini kullanabilmesi için kazandırılan davranışların, belirlenen hedeflere yönelik, belli ilke ve yöntemlerle uygulandığı planlı bir etkileşim sürecidir (Töreyin, 2008: 82).

Bireysel Ses Eğitimi. Temel ses eğitimi kişiye anatomik açıdan fizyolojik özelliklerine göre sesini doğru, güzel ve etkili biçimde kullanmak için gereken temel davranışları kazandırmaktır (Çevik, 2013).

Müzik Öğretmeni. Müzik eğitimini içeren öğretmenlik mesleğinin önemi ya da yeterliklerini kazanarak öğretmenlik yapma yetkisini elde etmiş bireylerdir (Uçan, 2005).

Öz yeterlik. Bireyin belli bir işi başarılı ile gerçekleştirebilmesi için gerekli olan etkinlikleri organize edip başarabileceğine olan inancıdır (Bandura, 1997: 3; Zimmerman, 1995: 83).

Bölüm 2

Araştırmanın Kuramsal Temeli ve İlgili Araştırmalar

Öz Yeterlik

Öz yeterlik bilindiği üzere bireyin kendi yeteneklerini bilmesi ve farkında olması durumudur.

Öz yeterlik kavramı Bandura (1986) tarafından bulunan “Sosyal Öğrenme Kuramı”nın ana kavramlarından biridir. Sosyal Öğrenme Kuramı bireylerin sahip oldukları becerilerini etkin olarak kullanabilmeleri için öncelikli olarak kendilerini bu alanda güvende hissetmeleri gerektiğini ileri sürmektedir (Bandura, 1977).

Schunk (2009) a göre Öz yeterlik, kişinin bir şeyi yapmak için ne kadar yeterli olduğunu düşünmesi ve ne yapabileceğini bilmesinden çok farklı olup, kişilerin becerilerini ve kapasitelerini değerlendirerek davranışa dönüştürmesinde etkili olabilmesi ve kişiye benlik kazandırması açısından önem taşımaktadır.

Öz yeterlik bireyin değişiklik gösteren durumlara ayak uydurabilmesi, verilen etkinliği başarma yeteneğine, kendine olan inancı ve kendi yargısıdır. Diğer bir deyişle öz yeterlik, bireyin gelecek yaşantısında karşılaşılabileceği zor durumların üstesinden gelmede ne seviyede başarılı olabileceğine ilişkin kendine ilişkin inanç ve yargısıdır (Bandura, 1986).

Bir başka anlatıma göre bireyin, belli bir performansı göstermek için gerekli etkinlikleri düzenleyerek, başarılı şekilde yapma yeteneğine dair inancıdır (Bandura, 1986). Bandura'nın, öz yeterlik algısının bireyin; etkinliklerinin seçimini, güçlükler karşısındaki ısrarcı tutumunu, çabalarının düzeyini ve performansını etkilediği konusundaki görüşü birçok araştırmaya konu olmaktadır. Bandura (1977), insanların olumsuz deneyimler karşısında ne kadar çaba sarf ederek ne kadar sürede dayanabileceklerini ve algılanan öz yeterlik ne kadar güçlü olursa çabaların da o kadar etkili olacağını belirtmektedir (Karataş, 2019).

Öz yeterlik bir işin tasarlanması ve o iş için gerekli yeteneklerin fark edilmesi, toplanması, karşı karşıya kalınan zorlu durumlarla birlikte olan kazanımların da göz önüne alınarak ortaya çıkan güdülenme seviyesi gibi unsurları içermektedir (Yıldırım ve İlhan, 2010).

Öz yeterlik bireyin karşılaştığı zorlu durumlar karşısında hangi düzeyde başarılı olabileceğine dair kendisini yargılama durumudur (Kiremit, 2006). Öz

yeterlik kavramı kişinin becerilere sahip olup olmadığını değil bu becerileri kullanarak kullanamayacağına ilişkin inancını tanımlayan bir kavramdır (Bandura, 1997).

Öz yeterlik algılarının neler olduğuna dair detaylandırılarak farklı anlatımlar yapılması çok önemlidir. Daha detaylı bir şekilde kavram tanımı yapabilmek için bu kavramın farklı boyutlarının da incelenmesi gerekir (Demir,2018).

Bu hedef doğrultusunda öz yeterlik kavramı boyutları aşağıda verildiği gibidir.

Öz yeterliğin "büyüklük", "güç" ve "genelleme" olmak üzere 3 boyutu söz konusu olup bunlar aşağıda kısaca açıklanmıştır (Gist, 1987'den akt., Bolat, 2011: 7).

1. Büyüklük: Kişinin yapabileceğine inandığı işin zorluk derecesini ifade etmektedir

2. Güç: Büyüklük ile ilgili inancın güçlü ya da zayıf olduğunu tanımlar

3. Genellik: Genellik beklentinin çeşitli durumlarda ne ölçüde yaygın olduğu ile ilgilidir.

Müzik öğretmeni adaylarının icra edeceği müzik öğretmenliği mesleğinin zorluk derecesi öz yeterlik kavramı boyutlarından büyüklüğe, müzik öğretmeni adayının bu mesleği yapacağına dair olan inancının güçlü ya da zayıf olması bu boyutlardan güce, müzik öğretmeni adayının öğretmenlik mesleğinde karşılaşacağı olumlu, olumsuz tüm durumlar için göstereceği inancın genellenebilmesi de bu kavram boyutlarından genelliğe örnek olarak gösterilebilir (Yıldız, 2013).

Öz yeterlik inancı, genel ve duruma özel öz yeterlik olmak üzere iki başlık altında incelenebilir (Işık, 2001).

Bu durumlara göre, genel öz yeterlik ve duruma özel öz yeterlik inancı kavramları aşağıda verildiği şekilde açıklanabilmektedir.

Genel Öz Yeterlik. Bandura, (1997) kişilerin belirli bir konuya dair yeteneklerine yönelik değerlendirmelerinin benzerlik gösteren konularda da değerlendirmelerine genellebileceğini ifade etmektedir. Öz yeterliğin genelleşebileceğine dair düşünceler ileride öz-yeterlik kavramından ortaya çıkan ve genel öz yeterlik olarak isimlendirilen yeni bir kavramın ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

Genel öz yeterlik bireyin zorlu ve stresli olaylar ile başa çıkmadaki yeterlik inancıdır (Scholz ve Schwarzer, 2005). Bir bireyin birçok alanda karşı karşıya kaldığı ve mücadele etmesi zor olan yeni durumlar karşısından genel güveni şeklinde de ifade edilir. (Scholz, Doña, Sudve ve Schwarzer, 2002). Bireyin daha önce yaşamış olduğu başarı/başarısızlık o kişinin genel öz yeterlik inancını meydana getirmektedir (Chen, Gully ve Eden, 2004).

Duruma Özel Öz Yeterlik. Duruma göre özel öz yeterlik inancı bireyin özel durumlarına yönelik yeterli olup olmama inancı olarak tanımlanabilir. Duruma özel öz yeterlik iki başlık altında incelenebilir (Bolat, 2011: 6).

Göreve Özel Öz Yeterlik. Göreve özel öz yeterlik inancı belirli bir görevle ilişkilendirilmiştir. Örnek verecek olursak; bir sayısal problemle karşılaşan kişinin sayısal kabiliyetini, topluluk karşısında konuşma yapacak kişinin sözel becerilerini, yeni bir alana yatırımda bulunacak yöneticilerin geleceği öngörebilme kabiliyetlerini değerlendirmeleri gerekir (Işık, 2001).

Alana Özel Öz Yeterlik. Alana özel yeterlik durumlarının sadece özel faaliyet alanlarıyla ilişkilendirilebileceği söylenebilir. Örneğin, müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretmenliği mesleğinin tüm etkinlik ve çalışmaları yerine getirebilmeleri açısından yeterliklerine olan inançları bu kapsamda değerlendirilebilir.

Bireyin davranışlarının şekillenmesinde önemli rol oynayan öz yeterlik inancının nasıl elde edildiğinin bilinmesi, onun geliştirilmesi ve sürdürülmesi bakımından önem arz eder (Duman, 2007).

Öz Yeterlik İnancının Davranışlar Üzerindeki Etkileri. Sosyal öğrenme kuramında bireylerin davranışları, davranışçı ve bilişsel kuramdan farklı olarak, bireyin çevresi ve zihinsel yetenekleri ile öz yeterlik inançları sonucu oluşur. Sosyal öğrenme kuramına göre bireylerin davranışlarını öz yeterlik, bağımlılık, başarı vb. özellikler de çevresel değişkenler ve bilişsel özellikler kadar etkiler (Kiremit, 2006).

Öz yeterlik inancı, kişinin güdülenmesinin, başarısının ve refahın temelini oluşturmaktadır. İnsanın gerçekleştireceği bir iş konusunda kendi becerilerine ilişkin inancı yüksekse, işe başlarken daha iyimser olacak, işi başarmak için daha çok çalışacak ve karşısına çıkacak güçlükler karşısında yılmayacaktır. Öz yeterlik,

bireyin becerilerinin ne kadar üst düzey olduğuyla değil, becerilerine olan inancıyla ilgilidir (Pajares, 2002'den aktaran: Büyükduman, 2006).

Öz yeterlik inancı bireysel tercihleri, hedefleri, duygusal tepkileri, çabayı ve performansı etkileyen önemli bir motivasyonel yapıdır. Öz yeterlik aynı zamanda deneyimle, geribildirimlerle ve öğrenmenin sonuçlarıyla değişen ve gelişen bir yapıdadır (Gist ve Mitchell, 1992).

Öz yeterlik alanında çalışmalar gerçekleştiren araştırmacılar öz yeterlik inançlarının yüksek ya da düşük olmasına bağlı olarak, bireylerin; kendilerine verilen görevleri değişik bakış açılarıyla ele aldıklarını, harcadıkları çaba ve uğraşların farklılaştığını tespit etmişlerdir (Duman, 2007).

Bu nedenle kişiler eylemleri gerçekleştirebilecek yetenekleri olduğuna inandıkları için gerçekleştirirler. Bu sebeple inançlarını kaybeden bireyler zorlandıkları anda eylemi gerçekleştirmekten vazgeçebilirler. Yapılan çalışmalar öz yeterlik inancı yüksek olan bireylerin düşük olan bireylere göre daha uzun süre çaba harcadıklarını ve derinlemesine çalışmalar yaptıklarını göstermektedir. Ayrıca öz yeterliği yüksek olan bireylerin engeller karşısında daha çabuk toparlandığı ve hedeflerine bağlı kaldıkları anlaşılmaktadır.

Mager'e (1992) göre öz yeterliğin davranışlar üzerinde beş ana etkisi vardır:

1-Seçme Davranışı: Öz yeterlik inançları kişilerin seçme davranışlarını etkiler. Kişi bir davranış konusunda kendisini yetersiz hissederse bu davranış onun kariyerini geliştirecek olsa bile bunu reddedebilir. İnsanların bir alanda kendilerini yetersiz hissetmeleri onların o alanda çalışma olasılıklarını düşürebilir.

2- Motivasyon: Kişilerde yaşanan davranış değişikliğinde kullanılan enerji olarak tanımlanabilir. Belirli bir alanda yüksek öz yeterlik inancına sahip olan kişiler, çalışmalarında düşük öz yeterlik inancına sahip olan kişilerden daha çok gayret sarf ederler. Bu durum da öğrenme ortamlarında sunulan görevlere yaklaşımlar konusunda bireysel farklılıklara ve farklı davranışlara sebep olmaktadır (Duman, 2007).

3-Azim: Yüksek öz yeterlik inancına sahip olan kişiler engellerin ve olumsuz sonuçların karşısında yılmayıp, çalışmalarını kararlılıkla sürdürür, engel olan duruma değil sonuç durumunda yakalanacak başarıya odaklanırlar.

4-Kolaylaştırıcı düşünce kalıpları: Yüksek öz yeterlik inancına sahip olan kişiler bir işe başladıklarında kendilerine “Ben bu işi başarmak için çalışacağım ve başaracağım” telkininde bulunurlar. Düşük öz yeterlik inancına sahip olan kişilerin iç sesleri ise bunun tam tersi yöndedir, bu durumda olanlar olumsuz senaryoları göz önüne alıp iyi bir performans gösteremeyeceklerine inanırlar. Yüksek öz yeterlik inancına sahip olan kişilerin oluşturduğu düşünce kalıpları onları başarıya yakınlaştırır.

5-Stres ve depresyonla başa çıkabilme: Düşük öz yeterlik inancına sahip olan kişilerin stresli durumlarla ve depresyonla karşılaşma oranı yüksek öz yeterlik inancına sahip kişilere göre daha yüksektir çünkü düşük öz yeterlik inancına sahip olan kişiler performanslarının sonucunda başarısız olacaklarına inanırlar ve sürekli olumsuz beklentilere sahiptirler. Bunun yanında oluşabilecek stresli durumlarla ve depresyonla başa çıkabilme gücü yüksek öz yeterlik inancına sahip kişilerde, düşük öz yeterlik inancına sahip kişilere göre daha yüksektir.

Tablo 1’de Mager’e (1992) göre öz yeterlik inancının, bireyin davranışları üzerindeki beş ana etkisi gösterilmiştir.

Tablo 1

Öz Yeterlik İnançlarının Bireyin Davranışlarına Olan Etkileri

Davranışlar	Yüksek Öz Yeterlik	Düşük Öz Yeterlik
Seçme davranışı	Kariyerlerini geliştirecek olan seçenekleri tercih etmekten kaçınmazlar.	Davranış kariyerlerini geliştirecek bile olsa onu seçmekten kaçınırlar.
Motivasyon	Motivasyon düzeyleri yüksektir.	Motivasyon düzeyleri düşüktür.
Azim	Olumsuz sonuçlar karşısında yılmaz.	Olumsuz sonuçlarda çalışmayı sonlandırır.
Düşünce Kalıpları	Kendilerine sürekli “ben bu işi başaracağım” telkininde bulunurlar.	Akıllarında sürekli başarısızlıklarla ilgili düşünceler bulunur.
Stres ve depresyonla başa çıkabilme	Stres ve depresyonla karşılaşma olasılıkları düşüktür; karşılaşılan stresli durumların üstesinden rahat bir şekilde gelirler.	Stres ve depresyonla karşılaşma olasılıkları yüksektir; bu gibi durumlar karşısında stresli durumun üstesinden gelmekte zorlanırlar.

Yukarıdaki tablo 1’de ele alındığında öz yeterlik inançlarının bireyin davranışlarına olan etkileri gözlemlenmektedir.

Öz yeterlik inancının özenle incelendiği zaman eğitim veren ve eğitim alan kişilerin davranışlarında etkili rol oynadığı görülmektedir.

Öğretmen Öz Yeterliği. “Öğretmenlik, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir.” (Milli Eğitim Temel Kanunu, Madde 43).

Öğretmenlik Mesleği bütün meslekler içerisinde en önemlisi ve en eski olanıdır. Çünkü öğrenme ve öğretme işi ilk insandan günümüze kadar devam eden bir süreçtir. İnsanlık var olduğu müddetçe de bu süreç devam edecektir. Bunun için ilk ve en büyük meslek öğretmenliktir (Ertuğrul, 2005: 14).

Öğretmenlerin, meslekteki yeterlilikleri için yaptıkları çalışmalar, yetenekleri ve almış oldukları eğitimlerinin yanı sıra, kendilerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirebilme inançları ile yakından ilgilidir (Kiremit, 2006).

Ashton ve Webb (1982), öğretmen yeterliğini iki boyutta inceleyerek bunları “öğretme yeterliği” ve “bireysel yeterlik” olarak ele almıştır. Bu boyutlardan ilki olan öğretme yeterliği, öğretmenlerin öğrencilerin geçmiş deneyimleri gibi dış faktörlerin üstesinden gelebilmelerine dair öğretme yeterliklerine ilişkin algılarıdır. İkinci boyut olan bireysel yeterlik ise öğrencilerin etkili ve kalıcı öğrenmeleri için öğretmenlerin gerekli öğretme davranışları sağlayan kapasitelerine olan inançlarıdır (Davies, 2004).

1970'lerin sonlarından sonra öğretmen yeterliği hakkında çalışan Bandura (Tschannen-Moran ve Hoy 2001), öğretmen yeterliğinin, öğretmenin bireysel yeteneğinden ve profesyonel öğretim yeterliğinden oluştuğu sonucuna varmıştır. Öğretmen yeterliği kişisel bir sorumluluktur ve burada öğretmen, öğrencinin öğrenme ve davranış sorumluluğunu üstlenir. Profesyonel öğretim yeterliği ise öğretmenlerin meslek dışı olayların üstesinden gelmeye olan inancıdır (Wheatley, 2002).

Bilim adamlarının yapmış oldukları tanımlar göz önünde bulundurularak öğretmen öz yeterlik algısının öğretme süreci ve öğrencilerin davranışlarına ve akademik açısından gelişebilmeleri için önemli bir yeri olduğu söylenebilir.

Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri Taslağında, iyi bir öğretmenin sahip olması gereken genel yeterlikler altı başlık altında toplanmıştır (MEB, 2004):

- 1- Kişisel ve Meslekî Değerler -Meslekî Gelişim

- 2- Program ve İçerik Bilgisi
- 3- Öğreneni Tanıma
- 4- Öğrenme ve Öğretme Süreci
- 5- Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme ve Değerlendirme
- 6- Okul, Aile ve Toplum İlişkileri

Yılmaz (2004) göre insan davranışını açıklamak için kullanılan Bandura'nın öz yeterlik inancı kuramı, öğretmenlerin, mesleki yeterlikleri yerine getirebileceklerine ilişkin inançlarının ne düzeyde olduğunu ortaya çıkararak; öğretmenlik mesleğinin sorumluluklarını yerine getirebilmelerine ilişkin davranışlarını tahmin etmede kullanılabilir. (Gibson ve Dembo, 1984).

Günümüzde kullanılan eğitim sistemlerinden modern eğitimin önemli kavramlarından biri olan öğretmen öz yeterliği öğretmen davranışlarının iyi tanımlayıcılarından. (Gibson ve Dembo, 1984).

Öğretmenlerin öz yeterlik inançları doğrultusunda, öğretim sürecindeki çabalarının, amaçlarının ve istek seviyelerinin farklılaştığı ifade edilmektedir (Tschannen-Moran ve Hoy, 2001). Yılmaz (2004: 262) yapmış olduğu çalışmada mesleki strese karşı koyan faktörlerden birinde öz yeterlik beklentilerinin olduğunu, yüksek öz yeterlik algısına sahip olan eğitimcilerin mesleklerine diğerlerine oranla daha çok yöneldiklerini ve yüksek memnuniyet düzeyine sahip olduklarını ifade etmiştir.

Tablo 2'de öğretmen olacak bireylerin mesleğe hazırlanan öğrenciler olduğu düşünülerek onların öz yeterlik inanç düzeylerinin akademik davranışlara olan etkisi belirtilmiştir.

Tablo 2

Öz Yeterlik İnanç Düzeylerinin Akademik Başarıya Etkisi

Yüksek Öz Yeterlik Düzeyine Sahip Olan Öğretmen Adayı	Düşük Öz Yeterlik Düzeyine Sahip Olan Öğretmen Adayı
Yapmaları gereken akademik işlerden kaçınmazlar.	Yeterli olamayacaklarına inandıkları akademik işlerden uzak dururlar (Schunk, 1991).
Bilişsel ve biliş üstü stratejiler kullanırlar (Pintrich ve Groot, 1990).	Yeterli olmadıklarına inandıkları akademik işlerde bilişsel ve biliş üstü stratejileri kullanmazlar.
Akademik işleri sonlandırmak için çok daha azimlidirler.(Pintrich ve Groot, 1990).	Yeterli olamayacaklarını düşündükleri için akademik işleri bitirme konusunda azimli değillerdir.

İçeriği anlamak için daha çok zaman harcarlar (Peterson vd., 1982).	İçeriği anlamak için fazla zaman harcamazlar.
---	---

Yukarıdaki Tablo 2'den anlaşılacağı gibi öğretmen ve öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının akademik davranışları, öğretmenlerin eğitim öğretim durumlarını, sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerini, kendi davranışlarını, mesleğe karşı ve öğrencilere karşı tutumlarını, öğrenci davranışlarını etkilediği anlaşılmaktadır (Demir, 2018).

Müzik Öğretmeni

Müzik Öğretmenliği kendine özgü bir meslektir. Müzik öğretmenliği eğitimi, bu mesleğe yönelen veya yöneltlen bireyleri müzik alanında öğretmenleştirme sürecidir (Uçan, 2006: 68).

Müzik öğretmeni, öğrencide müzik eğitiminin hedefleri doğrultusunda davranış değişiklikleri oluşturmakla yükümlüdür. Bu yükümlülük çerçevesindeki görevlerinin üstünden gelebilmek için belirli niteliklere sahip olmak zorundadır. Bu zorunluluk müzik öğretmenliği eğitimi gerekliliği kılar. Çünkü müzik öğretmenliği nitelikleri, herhangi bir ortamda gelişigüzel etkileşimlerle değil, belirli bir ortamda düzenli, planlı ve yöntemli etkileşimlerle kazandırılabilir. Bu da, kuşkusuz, belirli bir programı ya da okulu gerektirir (Uçan, 2005: 211).

Tufan ve Güdek'e (2008: 27) göre; öğretmenlik mesleğine yönelik açıklanan boyutlar, müzik öğretmenliği mesleği için de önem taşımaktadır. Müzik öğretmenliği birey ve toplumun mutluluğu ve gelişimine olduğu kadar, müziğin bir kültür ögesi olarak gelişimine de katkı sağlayan bir meslektir.

Müzik dersleri ilk kez 1870 yılında İstanbul Muallim Mektebi'nde (öğretmen okulu) programlı olarak başlatılmıştır. 1870'lerden itibaren kız ortaokulları ve öğretmen okullarının, 1910'lardan itibaren de erkek ortaokulları ve öğretmen okullarının programlarında yer almaya ve zamanla bu tür okulların çoğalmasıyla birlikte yaygınlaşmaya başlayan müzik derslerinde iyi bir öğretim yapılabilmesi, kuşkusuz, bu alanda iyi yetişmiş öğretmenlerin varlığına bağlıdır. Bu yöndeki arayışların bir sonucu olarak, mevcut öğretmen okullarının dışında ve "yalnızca müzik öğretmeni yetiştiren bir öğretmen okulu" açılmasının gerekli olduğu görüşü Cumhuriyet'in kuruluşunu izleyen yıl içinde hızla belirginleşip benimsendi ve bu doğrultuda alınan kararlar hemen uygulamaya konuldu (Uçan, 2005: 180).

“Cumhuriyetin kurulduğu yılların başında eğitim ve sanat alanlarının en başında Müzik alanı gelmektedir. Türkiye’de birçok öğretmen okulundan önce Müzik Öğretmen Okulu (Musiki Muallim Mektebi) kurulmuştur” (Uçan, 2005).

“Musiki Muallim Mektebi Atatürk önderliğinde kurulan Türkiye Cumhuriyeti’nin ilk kurumlarından ve yine O’nun önderliğinde köklü atılımlara yönelen Türk Müzik İnkılabı’nın ana kurumlarından biridir” (Uçan, 2005: 259).

“Gazi Eğitim Enstitüsü kuruluşundan itibaren bazen yavaş bazen hızlı sürekli bir gelişim gösterdi. GEE Müzik Bölümü’ne 1968’de İstanbul’da 1973’de İzmir’de, 1977’de Nazilli’de ve 1981’de Bursa’da açılan yeni Müzik Bölümleri eklendi. Ayrıca, 1942-47 yılları arasında etkinlik gösteren Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsü Güzel Sanatlar Kolu’nda da müzik öğretmeni yetiştirme denemesinde bulunuldu”(Uçan, 2005: 181).

Öz Yeterlik İnancının Öğretmen Davranışlarına Etkileri. Bireylerin sahip oldukları yetenekler benzerlik gösterdiğinde öz yeterlik inanç düzeyleri bakımından farklı seviyelerde performans sergileyebilirler (Gist ve Mitchell, 1992).

Öz yeterlik ile ilgili çalışmalar kişilerin herhangi bir konu üzerinde öz yeterlik inançlarına bağlı olarak sahip oldukları değişkenlik gösteren davranışlarını ve hazırlanma süreçlerini etkilediğini ortaya koymaktadır (Yücel, Yalçın ve Ay, 2009).

Öğretmen öz yeterliği günümüz eğitim sistemi içinde önemli kavramlardan biridir. Gibson ve Dembo’ya (1984) göre öz yeterlik inançları öğretmenlerin davranışının iyi bir yorumlayıcısıdır. Öğretmenlik öz yeterlik inancı Ashton (1984) tarafından, "öğrencilerin performanslarını etkileme algılarına olan inançları" olarak tanımlanmaktadır. Ashton (1984), öğretmenlik öz yeterlik inancının, öğrenci başarısıyla ilişki olduğunu belirtmiştir.

Öğretmenin sınıf içindeki davranışlarını, öğretime ve sınıf yönetimine ilişkin vermiş olduğu kararlarını etkileyen en büyük etmenlerden birisi, kendi öğretim yöntemlerine olan güveni, bir başka deyişle öz yeterlik inancıdır (Tschannen-Moran, Woolfolk Hoy ve Hoy, 1998).

Öğretmen öz yeterlik algısı, öğretmenin sınıf içerisindeki davranışlarının düzenlenmesini, öğretmenlerin öğretim süreci içerisine hakim olmalarını, belirlediği hedefe ulaşabilmelerini, ve göstermiş oldukları çabayı kendi istekleri ile yapmış olmaları gibi birçok faktörü etkiler (Çelik, 2013).

Öğretmen öz yeterlik inançları, sınıf yönetiminde, etkinliklerin planlanmasında, öğretimde, öğrencilerin öğrenme için güdülenmesinde ve öğrencilerle iyi diyaloglar kurulmasında önemli bir yeri vardır. Beklenen güdülenme ve performans öğretmen davranışlarının belirlenmesinde önemli bir pekiştireçtir. Bu sebeple yeterliği daha iyi olan öğretmenler, öğretim sürecinde hakimiyeti ellerinde tutabileceklerine ve öğrencileri başarı için motive etmede etkili olabileceklerine inanırlar (Erdem ve Demirel, 2007).

Bunun yanı sıra, öz yeterliği yüksek olan öğretmenlerin bir şey öğrenirken zorlanmadıkları, öğrenciler ile ilgili karşılaştıkları problemlerin üstesinden daha iyi ve sabır göstererek gelecekları, görevlerini üstün bir özveri ve çalışmayla yerine getirdikleri, başarı ve başarısızlık gibi durumlarda daha fazla sorumluluk aldıkları gözlemlenirken; düşük öz yeterliğe sahip öğretmenlerin ise başarı ve başarısızlık gibi olabilecek dış faktörleri imkanların yetersiz olduğuna dayandırdıkları gözlenmiştir (Ware ve Kitsantas, 2007).

Yapılan çalışmalardan yola çıkılarak, öğretmen öz yeterlik algısının, öğrencilerin akademik gelişimleri ve başarıları açısından önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir.

Ses Eğitimi

Müzik Eğitiminde ses eğitiminin önemli bir yeri vardır. Özellikle mesleğinde sesi ile ön planda olan bireylerin eğitim hayatlarında ses eğitimi plan ve program içerisinde ilerlemektedir.

Ses eğitimi: “Bireylerin konuşurken ve şarkı söylerken sesin, anatomik ve fizyolojik özelliklerini kullanabilmesi için kazandırılan davranışların, belirlenen hedeflere yönelik, belli ilke ve yöntemlerle uygulandığı planlı bir etkileşim sürecidir” (Töreyin, 2008: 82).

Başka bir tanıma göre ses eğitimi: “Bireylere seslerini kullanabilmeleri için gerekli temel davranışlar kazandırarak eser seslendirmede gırtlak yapısı doğallığı ve sağlığını, eserin özelliklerini bozmadan onu korumaya yönelik yapılan değişiklikleri oluşturan bir süreçtir” (Kartal, 2009).

Wurgler’a (1997:3) göre; ses eğitimi: “Belirsiz bir sonu olan gelişigüzel bir yol değil,” belirli teknik, müzikal ve sanatsal amaçlara ulaşabilmek için verimli, sistematik ve sahip olunan ses özelliklerine göre bireyselleştirilmiş bir program olmalıdır (Yükrük, 2002: 5).

Sabar (2008)'a göre: "Ses eğitimi, yalnızca opera için değil, caz, pop, yerel vb. her türlü şarkı söyleyen için önemlidir.

Kolçak (1998: 43) ses eğitimi sürecini şöyle ele almaktadır: Ses eğitimi basit seslerden başlayarak, sese tam hâkim olunacak zamana gelinceye kadar, gamları, arpejleri, kromatikleri ve bunlardan oluşan süratli notaları, trilleri, apojetürleri ve her çeşit esneklik egzersizlerini yapmaktır. Vokalizasyon adı verilen bu egzersizleri aynı zamanda sesin ortaya çıkarılması ve devam ettirilmesini, şarkı sanatının en zor konularından biri olan rejisterlerin birleşmesini, yani göğüs rejisterinden kafa rejisterine geçişi, tembrin temizliğini, entonasyonun emniyetini içerir.

Bazı uzmanların ses eğitimi tanımları aşağıdaki gibidir;

Töreyn (2008: 83)'e göre: "Ses eğitimi, bir alan eğitiminin genel adı olarak bütünlük gösterse de, kapsadığı bazı davranışlar, içerik, yöntem ve teknikler, kullanılan araç gereç, bu eğitimin uygulandığı ortam ve düzey ile uygulaması planlanan sürenin farklılıkları, ses eğitiminin çeşitli türlere ayrılmasını zorunlu kılmaktadır".

Say (2005: 475)'a göre: "Ses eğitimi, şarkı söyleme sanatında müzikal davranışları geliştirmeyi amaçlayan sanatsal ve teknik çalışma sürecidir".

Sabar (2008: 31)'a göre: "Ses eğitimi, şarkı söyleyen herkes için gereklidir. Bu kural yalnız opera değil, pop, caz, yerel vb. hemen hemen her türlü şarkı söyleyen için önemlidir".

Ses eğitimi sürecinde üzerinde durulması gereken konulardan bazılarını şöyle sıralayabiliriz; "ses ve solunum organları, nefes çeşitleri, nefes basıncını arttırıcı çalışmalar, nefes-ses, nefes-söz bağlantısı, rezonans çalışmaları, diksiyon çalışmaları, sese nitelik ve alan kazandıran seviyeye uygun temel teknik vokal çalışmalar" (Sevinç &Şimsek, 2004: 29).

Ses Eğitiminin İlke ve Amaçları. Töreyn (2008: 102) Ses eğitiminin ilkeleri bu eğitimin tıp, psikoloji, fizik, akustik, eğitim, müzik, dilbilim, estetik gibi bilimsel ve sanatsal disiplinlerle olan ilişkisi nedeniyle söz konusu disiplinlere dayanmaktadır. Ses eğitiminin amaçları ise; ses eğitimi türüne, düzeyine, süresine ve içeriğine göre değişiklik gösterebilmektedir". Diye belirtmiştir.

Ses eğitiminin temel ilkeleri şunlardır;

-Doğal ses oluşumuna aykırı değildir,

-Düzenli bir solunumla gırtlak altı basınç çok iyi ayarlanır,
-Ses bölgeleri (rejistrler), yerine göre uygun ve doğru olarak kullanılır,
-Ses, anatomik yapı özelliklerinin dışındaki tonlarda zorlanmaz,
-Artikülasyon, konuşmada ve şarkıda dilin gereklerine uygun olarak oluşturulur,

-“Konuşur gibi” şarkı söylenir,

-Sesi üretme ve kullanmada ergonomik davranılır.

-Müziğin gerekleri yerine getirilir.

-Ses eğitiminin temelden en ileri düzeye kadar her türünde ve her aşamasında, eğitimcilik ve öğretmenlik mesleğinin gereklerine uygun davranılır (Töreyin 2008: 102,103).

Çevik (2013: 54) e göre ses eğitiminin genel amacı: Ses eğitimi türlerine, yaş ve teknik düzeye anatomik ve fizyolojik yapıya uygun olarak, bireyin, eğitsel veya sanatsal amaçlar doğrultusunda, sesini doğru, güzel ve etkili kullanabilmesi için gerekli davranışları kazandırmaktır.

Önder Yiğit (2004: 20); “insanın yaşamında sesin veya ses eğitiminin konuşmak ve müzik yapmak gibi, iki önemli yerinin olduğunu, müzik yapmaya yarayan diğer araçların tek başına oluşturamadığı çeşitli renklerin tümünü içeren insan sesinin, dilden aldığı güçle bu araçların yanındaki değerli ve tutarlı yerini aldığını” belirtmiştir.

Ses Eğitimi Türleri. Çevik (2013) e göre kapsamlı anlama sahip olan ses eğitimi 3 alt basamakla incelenmektedir.

1.Bireysel Ses Eğitimi

a) Temel Ses Eğitimi

b) İleri Ses Eğitimi (Şan)

2.Birlikte (Kümesel) Ses Eğitimi

3.Koroda Ses Eğitimi

Bireysel Ses Eğitimi.

Temel Ses Eğitimi:

Eğitsel amaç doğrultusunda, şarkı söylemede, konuşmada, sesin doğru, güzel biçimde kullanmaya yönelik davranış kazandırma sürecidir. Temel ses eğitiminin amacı kişinin anatomik ve fizyolojik yapı özelliklerine uygun bir şekilde sesini doğru, güzel ve etkili kullanabilmesi için gereken temel davranışları kazandırmaktır (Çevik, 2013).

İleri Ses Eğitimi (Şan):

Bireylerin gelişim sürecini tamamlayarak anatomik ve fizyolojik yapıya sahip, sesini doğru kullanmaya ve geliştirmeye açık kişiye özel uygulanan ve planlanan disiplinler arası ses eğitimi türüdür.

Töreyin'e (1998: 10) göre: Şan eğitimi, ses eğitiminin içinde, özellikle mesleki müzik eğitimi kapsamında ve ses eğitiminin gerektirdiği temel davranışların üzerinde oluşturulan, ileri teknik ve artistik düzeyde şarkı söyleyebilmeyi ve sese dayanıklılık kazandırmayı amaçlayan, mesleksel, ileri bir ses eğitimidir.

Baltacıoğlu (2017) şan eğitimini; dilimize, Fransızca "chant" sözcüğünden geçen kelimenin anlamını, "dayanıklı ve sağlamlık kazandırmak için sesi işlemek, yetiştirmek, sesle ilgili dayanıklılık sanatı, sesle şarkı söyleme sanatı" olarak açıklamıştır.

Birlikte (Kümesel) Ses Eğitimi. Bazı zamanlarda bireysel ses eğitimi içinde kullanılan bir eğitim türüdür. Gruplar halinde çalışmalar yapan öğrenciler için birbirlerini dinleme alışkanlığı ve çıkarım yapma gibi olumlu sonuçlar doğururken, zaman açısından yetersiz olunabilecek olumsuz sonuçlarda ortaya çıkarabilir.

Koroda Ses Eğitimi. Uçan'a (2001: 21-50) göre koro, topluluk halinde müziksel seslenen, konuşan, söyleyen, müziksel iletişim ve etkileşim halinde olan insan kümesi, Apaydın'a (2006: 570) göre ise birlikte "topluca şarkı söylemek için oluşturulan topluluktur."

Karşılıklı eğitim anlamına gelen eğitişim, iki ya da daha çok kişinin; öğretmenle-öğrencilerin, birbirlerini karşılıklı eğitmesi anlamına gelmektedir (İnam, 2005: 93, Uçan, 2001: 45).

Bu nedenle koro eğitimi; "Bireysel farklılıkların 'bir'e indirildiği bir süreçten çok, tüm bireylerin 'kendi seslerini' buldukları bütünün 'bir'liğini oluşturma süreci" olarak da tanımlanabilir (Değer, 2008: 1).

Tüm bu yaklaşımlardan yola çıkıldığında koro müziğinde ses eğitimi; bireysel bir çalışma olduğu kadar kişilerin bir araya gelerek oluşturduğu topluluk halinde de seslendirilebilir. Koro, insanları birleştiren, topluluk halinde aynı duygularla hep birlikte şarkılar söylemeleriyle oluşan bir müzik türüdür.

Bölüm 3

Yöntem

Bu araştırma, müzik öğretmeni adaylarının bireysel ses eğitimi dersindeki öz yeterlik algılarının incelenmesine yönelik araştırma olup, nicel verilere bağlı betimsel araştırma yöntemlerinden tarama (survey) modelinde tasarlanmıştır. “Betimsel tarama modeli geçmişte ya da halen var olan bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır” (Karasar, 2007: 77).

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, Türkiye’deki Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları’nda Bireysel Ses Eğitimi dersi alan 3. Sınıf ve 4. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise, Türkiye’deki Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları içerisinde random örnekleme yöntemiyle seçilmiş Adnan Menderes Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Harran Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ve Trabzon Üniversitesi’nden 395 öğrenci oluşturmaktadır. Örnekleme ait demografik bilgiler Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 3

Araştırma Örneklemine Ait Demografik Bilgiler

Cinsiyet	Frekans (f)	Yüzde (%)
Erkek	157	39.7
Kız	238	60.3
Toplam	395	100.0
Okul	Frekans (f)	Yüzde (%)
Adnan Menderes Üniversitesi	11	2.8
Atatürk Üniversitesi	54	13.7
Balıkesir Üniversitesi	47	11.9
Dokuz Eylül Üniversitesi	44	11.1
Gazi Üniversitesi	61	15.4
Harran Üniversitesi	22	5.6
İnönü Üniversitesi	37	9.4
Marmara Üniversitesi	25	6.3
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	31	7.8
Trabzon Üniversitesi	63	15.9
Toplam	395	100.0
Sınıf	Frekans (f)	Yüzde (%)

Cinsiyet	Frekans (f)	Yüzde (%)
Erkek	157	39.7
Kız	238	60.3
3. sınıf	192	48.6
4.sınıf	203	51.4
Toplam	395	100.0

Tablo 3’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre dağılımlarına bakıldığında, toplam 395 öğrenciden 157’sinin %39.7 oranla erkek, 238’inin %60.3 oranla kız olduğu ve kız öğrenci yoğunluğunun daha fazla olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin okul değişkenine göre dağılımlarına bakıldığında, toplam 395 öğrenciden en yoğun dağılımın sırasıyla Trabzon Üniversitesi (63 öğrenci %15.9), Gazi Üniversitesi (61 öğrenci %15.4) ve Atatürk Üniversitesi’nden (54 öğrenci %13.7) sağlandığı, sonra Balıkesir Üniversitesi (47 öğrenci %11.9) ve Dokuz Eylül Üniversitesi’nin (44 öğrenci %11.1) geldiği ve en az katılımın ise Adnan Menderes Üniversitesi’nden olduğu (11 öğrenci %2.8) görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sınıf değişkenine göre dağılımlarına bakıldığında ise, toplam 395 öğrenciden 192’sinin %48.6 oranla 3. Sınıf ve 203’ünün %51.4 oranla 4. sınıf öğrencisi olduğu ve araştırmaya katılım açısından 3. sınıf ile 4. Sınıf öğrenci sayısının birbirine denk olduğu söylenebilir.

Veri Toplama Süreci

Araştırmada kavramsal çerçeveyi oluşturabilmek amacı ile literatür taraması yapılmış ve konuyla ilgili kaynaklardan bilgi toplanmaya çalışılmıştır. Kaynakların bir bölümü maddi olarak toplanırken, bir bölümüne ise online veri tabanlarından ulaşılmıştır.

Araştırmada, Mesleki Müzik Eğitimi alan öğrencilerin Bireysel Ses Eğitimi dersi ile ilgili öz yeterlik algılarını belirleyebilmek veri toplamak amacı ile literatürde var olan öz yeterlik algısı ölçekleri incelenmiş ve bu doğrultuda araştırmanın amacına uygun olarak Yıldırım’ın (2009) geliştirdiği Keman Dersi Öz Yeterlik Algısı Ölçeği’nden Kaya (2011) tarafından koro dersine uyarlanan öz yeterlik algısı ölçeği baz alınmış ve araştırmacı tarafından geliştirilerek Bireysel Ses Eğitimi dersine uyarlanmıştır. Geliştirilen ölçek uzman görüşüne sunulduktan sonra 2019-2020 eğitim öğretim yılı güz döneminde pilot uygulama için Ağrı İbrahim Çeçen

Üniversitesi ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'ndeki 153 öğrenciye uygulanmıştır. Uygulama sonrası ölçeğin güvenilirliği test edildikten sonra 2019-2020 eğitim öğretim yılı bahar döneminde örnekleme oluşturan Adnan Menderes Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Harran Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ve Trabzon Üniversitesi'ndeki 395 öğrenciye uygulanarak veriler toplanmıştır. Veri toplama aracı ile ilgili işlemler aşağıda belirtilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Yıldırım'ın (2009) geliştirdiği Keman Dersi Öz Yeterlik Algısı Ölçeği'nden Kaya (2011) tarafından koro dersine uyarlanmış 20 maddelik hali baz alınan ve araştırmacı tarafından yeniden düzenlenerek madde sayısı 25'e çıkarılan Bireysel Ses Eğitimi dersi öz yeterlik algısı ölçeği, kapsam geçerliğinin sağlanması için uzman görüşüne sunulmuştur. Görüşleri alınan uzman grubunun bilgileri Tablo 4'de gösterilmiştir.

Tablo 4

Uzman Grubu Bilgileri

Üniversite/Fakülte/Bölüm	Ünvan	Alan
1 Gazi Üniversitesi. Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı	Prof.	Müzik Eğitimi
2 Atatürk Üniversitesi K.K. Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı	Prof. Dr.	Müzik Eğitimi
3 Atatürk Üniversitesi K. K. Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü	Prof. Dr.	Ölçme-Değerlendirme
4 Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü	Dr. Öğr. Ü.	Müzik Eğitimi
5 Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Kompozisyon Anasanat Dalı	Öğr. Gör. Dr.	Müzik Eğitimi

Öz yeterlik algısı ölçeği için oluşturulan 25 madde, kullanılabilir, düzeltilmeli ve kullanılamaz seçeneklerini içeren bir formla birlikte uzman görüşüne sunulmuştur. Uzman görüşleri alındıktan sonra ölçeklerin kapsam geçerliğini sağlayıp sağlamadığı ve ölçeklerde kalacak maddelerin tespiti için KGO (Kapsam

Geçerlik Oranı) değerleri belirlenmiştir. KGO hesaplamasında aşağıdaki formül kullanılmıştır:

$$KGO = \frac{N_G}{N/2} - 1$$

N_G : Gerekli diyen uzman sayısı

N : Araştırmaya katılan toplam uzman sayısı

Tablo 5'te, kapsam geçerliğinin sağlanmasında ve elde edilen KGO değerlerinin karşılaştırılmasında kullanılacak KGÖ (Kapsam Geçerlik Ölçütü) değerleri görülmektedir.

Tablo 5

KGO karşılaştırması için minimum değerler (Veneziano&Hooper, 1997)

Uzman Sayısı	KGÖ
5	0.99
6	0.99
7	0.99
8	0.78
9	0.75
10	0.62
11	0.59
12	0.56
13	0.54
14	0.51
15	0.49
20	0.42
25	0.37
30	0.33
35	0.31
40 ve üstü	0.29

Tablo 5'e göre, ölçek maddelerinin kapsam geçerliğini sağlaması için, alınan uzman görüşleri doğrultusunda hesaplanan KGO değerlerinin, uzman sayısına göre verilen KGÖ değerinden büyük çıkması gerekmektedir.

KGİ (Kapsam Geçerlik İndeksi) hesaplaması ise, uygun görülen maddelerin KGO değerlerinin ortalaması hesaplanarak elde edilmiştir. Yeşilyurt ve Çapraz (2018)'a göre, ölçekte kalan maddelerin kapsam geçerliğini sağlaması için, hesaplanan KGİ değerinin KGÖ değerinden büyük çıkması gerekmektedir.

Uzman görüşleri doğrultusunda belirlenen maddelere yönelik KGO değerleri ve ölçeğin tamamına ait KGÖ ve KGİ değerleri Tablo 6'da görülmektedir.

Tablo 6

Öz Yeterlik Algısı Ölçek Maddeleri KGO, KGÖ ve KGİ Değerleri

Öz Yeterlik Algısı Ölçeği Maddeleri				
Madde	Kullanılabilir	Düzeltilmeli	Kullanılamaz	KGO
1- BSE dersinde kendimi başarılı bulurum.	5	0	0	1.00
2- BSE dersinde aktif olduğumu düşünürüm.	5	0	0	1.00
3- BSE dersinde, seviyemi aşan eserleri seslendirebileceğime inanırım.	3	2	0	-0.20
4- BSE dersinin gereklerini yerine getirirken zorlanırım.	3	2	0	-0.20
5- Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserler zor geldiğinde çalışmayı hemen bırakırım.	5	0	0	1.00
6- Yeni bir eseri öğrenirken önceden öğrendiğim bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım.	4	1	0	0.60
7- Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algılarım.	5	0	0	1.00
8- Yeni bir eser öğrenirken onu seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	5	0	0	1.00
9- Bireysel Ses Eğitimi dersi, kendime olan güvenimi azaltmaktadır.	5	0	0	1.00
10 -Bireysel Ses Eğitimi dersi sınavlarından korkarım.	5	0	0	1.00
11- Zorluk derecesi yüksek olan eserleri seslendirmek için kendimi yetersiz bulurum.	4	1	0	0.60
12- BSE dersinde öğrendiğim eserleri hatalı seslendirmekten korkarım.	4	1	0	0.60
13- Çok çalışsam bile bireysel ses eğitimi dersinde başarılı olamayacağıma inanırım.	5	0	0	1.00
14- BSE dersinde en ufak bir hata yapmak beni tedirgin eder.	4	1	0	0.60
15- Bireysel Ses Eğitimi konserlerine çıkmak beni tedirgin eder.	4	1	0	0.60
16- Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi, arkadaşlarıma yardım edecek kadar yeterli bulurum.	5	0	0	1.00
17- Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserleri arkadaşlarımdan önünde çekinmeden seslendirebilirim.	5	0	0	1.00
18- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim.	5	0	0	1.00
19- BSE dersinde öğrendiğim eserleri konserde hatalı seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	4	1	0	0.60
20- Bireysel Ses Eğitimi dersine girmeden önce kendimi tedirgin hissederim.	4	1	0	0.60
21- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendiririm.	5	0	0	1.00
22- BSE dersinde verilen farklı dillerdeki eserlerin zor olduğunu düşünürüm.	4	1	0	0.60
23-Bireysel Ses Eğitimi dersindeki başarımla özgüvenimi artırır.	5	0	0	1.00
24- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen	5	0	0	1.00

eserlerin kolay oluşu beni dersten soğutur. 25- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça daha çok çalışırım.	5	0	0	1.00
Toplam Uzman Sayısı	5			
Kapsam Geçerlik Ölçütü (KGÖ)	0.99			
Kapsam Geçerlik İndeksi (KGI)	1.000			

Tablo 6'da görüldüğü gibi uzman görüşleri doğrultusunda kapsam geçerliğini sağlamayan ve düzeltilmesi istenen 3,4,6,11,12, 14, 15, 19, 20 ve 22. sorular (KGO < KGÖ = 0.99) belirlenmiştir. Ölçme-değerlendirme alan uzmanı görüşü doğrultusunda, maddeler içinde düzeltilmesi istenen kaygı ve korku ifadelerinin öz yeterlik durumu içinde düşünülebileceği belirlendikten sonra uzmanların isteği doğrultusunda maddeler düzeltilerek tekrar uzman görüşüne sunulmuştur. Tablo 7'te yeniden alınan uzman görüşleri verilmiştir.

Tablo 7

Düzeltilme Sonrası Öz Yeterlik Algısı Ölçek Maddeleri KGO, KGÖ ve KGI Değerleri

Öz Yeterlik Algısı Ölçeği Maddeleri				
Madde	Kullanılabilir	Düzeltilmeli	Kullanılamaz	KGO
1- BSE dersinde kendimi başarılı bulurum.	5	0	0	1.00
2- BSE dersinde aktif olduğumu düşünürüm.	5	0	0	1.00
3- BSE dersinde, ileri düzey eserleri seslendirebileceğime inanırım.	5	0	0	1.00
4- BSE dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken zorlanırım.	5	0	0	1.00
5- Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserler zor geldiğinde çalışmayı hemen bırakırım.	5	0	0	1.00
6- Yeni bir eseri öğrenirken ders ile ilgili bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım.	5	0	0	1.00
7- Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algıları.	5	0	0	1.00
8- Yeni bir eser öğrenirken onu seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	5	0	0	1.00
9- Bireysel Ses Eğitimi dersi, kendime olan güvenimi azaltmaktadır.	5	0	0	1.00
10 -Bireysel Ses Eğitimi dersi sınavlarından korkarım.	5	0	0	1.00
11- Zorluk derecesi yüksek olan eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	5	0	0	1.00
12- Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri hatalı seslendireceğimi düşünürüm.	5	0	0	1.00
13- Çok çalışsam bile bireysel ses eğitimi dersinde başarılı olamayacağıma inanırım.	5	0	0	1.00
14- Bireysel Ses Eğitimi dersinde en ufak bir hata yapmaktan bile korkarım.	5	0	0	1.00
15- Bireysel Ses Eğitimi konserlerine çıkmadan önce kendimi gergin ve huzursuz hissederim.	5	0	0	1.00
16- Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi,	5	0	0	1.00

arkadaşlarıma yardım edecek kadar yeterli bulurum.

17- Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserleri arkadaşlarımdan önünde çekinmeden seslendirebilirim.	5	0	0	1.00
18- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim.	5	0	0	1.00
19- Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri konserlerde hatalı seslendireceğimi düşünürüm.	5	0	0	1.00
20- Bireysel Ses Eğitimi dersine girmeden önce kendimi gergin ve huzursuz hissederim.	5	0	0	1.00
21- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendiririm.	5	0	0	1.00
22- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	5	0	0	1.00
23- Bireysel Ses Eğitimi dersindeki başarımla özgüvenimi artırır.	5	0	0	1.00
24- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserlerin kolay oluşu beni dersten soğutur.	5	0	0	1.00
25- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça daha çok çalışırım.	5	0	0	1.00
Toplam Uzman Sayısı	5			
Kapsam Geçerlik Ölçütü (KGÖ)	0.99			
Kapsam Geçerlik İndeksi (KGI)	1.000			

Tablo 7’de KGO, KGÖ ve KGI değerlerine bakıldığında, öz yeterlik algısı ölçeği için oluşturulan 25 maddenin KGO değerinin KGÖ değerinden büyük olduğu ve $KGI = 1.00 > KGÖ = 0.99$ olduğu için 25 maddenin kapsam geçerliğini sağladığı görülmektedir.

Kapsam geçerliğini sağlayan 25 maddelik öz yeterlik algısı ölçeği, yapı geçerliğinin ortaya konulması amacıyla, faktör analizi uygunluğuna yönelik Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett Sphericity testine tabi tutulmuştur. Test sonuçları Tablo 8’de görülmektedir.

Tablo 8

Faktör Analizi Uygunluğu KMO ve Bartlett Testi Sonuçları

Kaiser-Meyer-Olkin Örnekleme Yeterliği Ölçümü		.917
	χ^2	4616.282
Bartlett's Sphericity Testi	Sd	300
	p	.000*

Tablo 8’e göre, öz yeterlik algısı ölçeği maddelerinin KMO değerinin 0.60’dan yüksek çıkması ($KMO_{öz\ yeterlik} = 0.917 > 0.60$) ve Bartlett testi sonucu hesaplanan ki kare değerinin .05 düzeyinde anlamlı çıkması ($\chi^2_{300} = 4616.282, p = .000 < .05$) maddelerin faktörleştirilebilir ve faktör analizine uygun olduğunu

göstermektedir. Tablo 9'da öz yeterlik algısı ölçeği maddeleri için yapılan faktör analizi sonuçları görülmektedir.

Tablo 9

Öz yeterlik Algısı Ölçeği Faktör Analizi Toplam Varyans Açıklaması Tablosu

Bileşen	Başlangıç Özdeğerleri			Kareli Yüklerin Toplamları			Ağırlıklı Kareli Döndürülmüş Toplamları		
	Toplam	% Varyans	% Yiğilmalı	Toplam	% Varyans	% Yiğilmalı	Toplam	% Varyans	% Yiğilmalı
1	8.916	35.666	35.666	8.916	35.666	35.666	5.310	21.239	21.239
2	2.735	10.941	46.607	2.735	10.941	46.607	3.859	15.437	36.676
3	1.219	4.877	51.484	1.219	4.877	51.484	2.932	11.727	48.403
4	1.035	4.139	55.624	1.035	4.139	55.624	1.521	6.084	54.488
5	1.017	4.068	59.692	1.017	4.068	59.692	1.301	5.204	59.692
6	.896	3.582	63.274						
7	.831	3.324	66.599						
8	.744	2.975	69.573						
9	.713	2.853	72.426						
10	.691	2.763	75.189						
11	.658	2.630	77.820						
12	.612	2.448	80.267						
13	.588	2.352	82.620						
14	.530	2.120	84.739						
15	.495	1.981	86.720						
16	.458	1.831	88.551						
17	.438	1.752	90.302						
18	.430	1.721	92.024						
19	.375	1.500	93.523						
20	.331	1.323	94.846						
21	.304	1.215	96.061						
22	.279	1.117	97.178						
23	.265	1.059	98.237						
24	.229	.916	99.153						
25	.212	.847	100.000						

Tablo 9'a göre, öz yeterlik algısı ölçeğinde yer alan maddelerin başlangıç öz değerlerine bakıldığında, birinci faktör yük değerinin yüksek çıktığı görülmektedir (BÖ = 8.916). Birinci faktörün tek başına açıkladığı varyansında yüksek olduğu görülmektedir (Varyans= %35.666). Ölçekte ikinci yüksek yük değerinin 2.735 olduğu ve açıkladığı varyansın ise %10.941 olduğu görülmektedir. Bu yüksek değerler öz yeterlik durumu içinde sayılabilecek kaygı ifadelerinden kaynaklandığı söylenebilir. Bu noktadan hareketle, bir bütün olarak kaygı ifadeleriyle birlikte öz yeterlik algısı düşünüldüğünde maddelerin büyük çoğunluğunun tek faktörde

birleşebileceği, birinci ve ikinci faktör toplam yük değerinin yüksek çıktığı (BÖ =11.651) ve birinci ve ikinci faktör için açıklanan yığılmalı varyansında yüksek olduğu görülmektedir (Varyans = 46.607).Bu doğrultuda ölçeğin tek boyutlu ve öz yeterliği ölçen bir yapıda olduğu söylenebilir.

Tablo 10'de ölçeğin tek faktöre yüklenebileceğini gösteren Bileşen Matrisi (Component Matrix) tablosu görülmektedir.

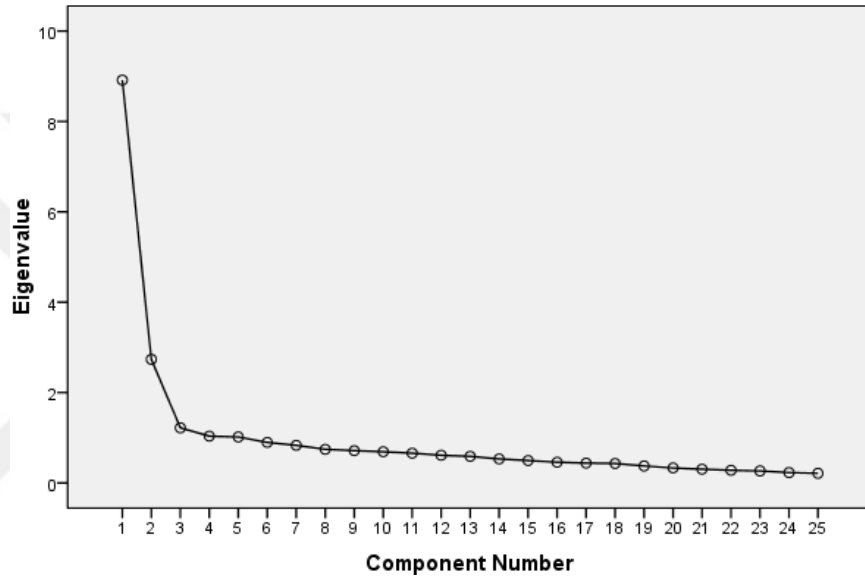
Tablo 10

Öz yeterlik Algısı Ölçeği Bileşen Matrisi Tablosu

Maddeler	Bileşen				
	1	2	3	4	5
Çok çalışsam bile bireysel ses eğitimi dersinde başarılı olamayacağıma inanırım.	.736	.240		-.183	-.153
Zorluk derecesi yüksek olan eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	.711	.267	-.147	.130	-.227
Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri hatalı seslendireceğimi düşünürüm.	.695	.252	-.139		-.128
Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi başarılı bulurum.	.693	-.400	-.146		
Bireysel Ses Eğitimi dersinde, ileri düzeydeki eserleri seslendirebileceğime inanırım.	.685	-.318	-.183		.103
Bireysel Ses Eğitimi dersi, kendime olan güvenimi azaltmaktadır.	.684	.358			-.156
Bireysel Ses Eğitimi dersinde aktif olduğumu düşünürüm.	.682	-.390			
Bireysel Ses Eğitimi dersi sınavlarından korkarım.	.671	.379	-.151	-.185	
Bireysel Ses Eğitimi dersine girmeden önce kendimi gergin ve huzursuz hissedirim.	.670	.260			.141
Bireysel Ses Eğitimi dersindeki başarımla özgüvenimi artırır.	.648	-.263	.191		
Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algılarımla.	.645	-.368		-.306	
Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserler zor geldiğinde çalışmayı hemen bırakırım.	.611	.145	.216	-.165	-.245
Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi, arkadaşlarıma yardım edecek kadar yeterli bulurum.	.599	-.369		.143	
Yeni bir eseri öğrenirken önceden öğrendiğim bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım.	.596	-.446	.140	-.250	-.114
Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserleri arkadaşlarımla önünde çekinmeden seslendirebilirim.	.580	-.260	-.394	.109	.136
Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri konserlerde hatalı seslendireceğimi düşünürüm.	.570	.340		.140	.278
Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	.557	.163	.360	.469	.164
Bireysel Ses Eğitimi dersinde en ufak bir hata yapmaktan bile korkarım.	.541	.415	-.126	-.261	.214
Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendiririm.	.524	-.282	.306	.434	.142
Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça daha çok çalışırım.	.493	-.382	.134		-.305
Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim.	.461	-.444		-.111	.147
Yeni bir eser öğrenirken onu seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	.449	.336		.235	-.417

Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken zorlanırım.	.447	.310	.353	-.106	
Bireysel Ses Eğitimi konserlerine çıkmadan önce kendimi gergin ve huzursuz hissedirim.	.444	.412	-.366	.172	.289
Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserlerin kolay oluşu beni dersten soğutur.	.555	.212	.297	-.314	.455

Bileşen Matriksi tablosu incelendiğinde, 25 maddenin tamamının birinci faktör yük değerlerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulgu da ölçeğin genel bir faktöre sahip olduğunu gösterir niteliktedir.

Şekil 1. Öz yeterlik ölçeği birikinti grafiği.

Bileşen Matriksi tablosu incelendiğinde, 25 maddenin tamamının birinci faktör yük değerlerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulgu da ölçeğin genel bir faktöre sahip olduğunu gösterir niteliktedir. Öz yeterlik algısı ölçeği birikinti grafiğine bakıldığında ise faktör yüklerinde ilk faktörden sonra büyük bir düşüş görülmekte ve sonraki faktörler ise paralel bir görünüm sergilemektedir. Buna bağlı olarak ilk faktörden sonraki faktörlerin varyansa olan katkılarının çok düşük ve birbirine yakın olduğu söylenebilir. Elde edilen bu bulgular doğrultusunda öz yeterlik algısı ölçeğinin yapı geçerliğini sağladığı ve öz yeterliği ölçen tek faktörlü bir yapıda olduğu söylenebilir.

Kapsam ve yapı geçerliği ortaya koyulan öz yeterlik algısı ölçeğinin güvenilirliğini de test etmek amacıyla Cronbach's Alpha güvenirlik testi

uygulanmıştır. Özdamar'a (2011) göre, Cronbach's Alpha testinde elde edilen α katsayısı,

"0.00 < α < 0.40 ise ölçek güvenilir değildir.

0.40 < α < 0.60 ise ölçek düşük güvenilirliktedir.

0.60 < α < 0.80 ise oldukça güvenilirdir.

0.80 < α < 1.00 ise ölçek yüksek derecede güvenilirdir" şeklinde yorumlanmalıdır.

Ölçeğin güvenilirliğini test etmek için test-tekrar test yöntemi uygulanarak önce 2019-2020 eğitim öğretim yılı güz döneminde pilot uygulama yapılmış ve Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'ndeki 153 öğrenciye ölçek uygulanmıştır. Uygulama sonrası yapılan güvenilirlik analizi sonuçları Tablo 11'de görülmektedir.

Tablo 9

Öz Yeterlik Algısı Ölçeği Pilot Uygulama Cronbach's Alpha Güvenirlik Testi Sonuçları

Ölçek Maddeleri	Madde Silindiğinde Ölçek Ortalaması	Madde Silindiğinde Ölçek Varyansı	Düzeltilen Madde Toplam Korelasyonu	Madde Silindiğinde Cronbach's Alpha
Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi başarılı bulurum.	69.18	85.423	.183	.622
Bireysel Ses Eğitimi dersinde aktif olduğumu düşünürüm.	69.12	85.762	.164	.624
Bireysel Ses Eğitimi dersinde, ileri düzeydeki eserleri seslendirebileceğime inanırım.	69.63	87.775	.059	.635
Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken zorlanırım.	70.56	85.051	.197	.620
Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserler zor geldiğinde çalışmayı hemen bırakırım.	70.95	86.181	.151	.625
Yeni bir eseri öğrenirken önceden öğrendiğim bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım.	69.07	88.351	.041	.636
Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algılarıım.	69.12	89.123	.013	.638
Yeni bir eser öğrenirken onu seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	70.44	78.169	.395	.594
Bireysel Ses Eğitimi dersi, kendime olan güvenimi azaltmaktadır.	70.93	84.759	.183	.622
Bireysel Ses Eğitimi dersi sınavlarından korkarım.	70.80	80.518	.353	.602
Zorluk derecesi yüksek olan eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	70.59	82.677	.284	.611
Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim	70.69	83.177	.296	.610

eserleri hatalı seslendireceğimi düşünürüm.				
Çok çalışsam bile bireysel ses eğitimi dersinde başarılı olamayacağıma inanırım.	71.11	84.613	.233	.617
Bireysel Ses Eğitimi dersinde en ufak bir hata yapmaktan bile korkarım.	70.56	83.735	.230	.617
Bireysel Ses Eğitimi konserlerine çıkmadan önce kendimi gergin ve huzursuz hissederim.	70.54	81.224	.320	.606
Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi, arkadaşlarıma yardım edecek kadar yeterli bulurum.	69.50	85.738	.160	.624
Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserleri arkadaşlarımla önünde çekinmeden seslendirebilirim.	69.27	87.700	.064	.634
Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim.	69.41	84.862	.212	.619
Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri konserlerde hatalı seslendireceğimi düşünürüm.	70.56	82.037	.332	.606
Bireysel Ses Eğitimi dersine girmeden önce kendimi gergin ve huzursuz hissederim.	70.63	79.878	.369	.599
Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendiririm.	69.68	86.838	.113	.629
Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	70.48	81.186	.357	.603
Bireysel Ses Eğitimi dersindeki başarımla özgüvenimi artırır.	69.07	86.746	.110	.629
Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserlerin kolay oluşu beni dersten soğutur.	70.86	86.435	.129	.627
Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça daha çok çalışırım.	69.25	89.941	-.037	.645
Ölçek Toplam Güvenirlik		.630		

Tablo 11 incelendiğinde, pilot uygulamada öz yeterlik algısı ölçeğinin hem madde bazında, hem de ölçek madde toplamı bazında güvenilirliği sağladığı ve ölçeğin oldukça güvenilir olduğu görülmektedir ($0.60 < \alpha = 0.630 < 0.80$).

Pilot uygulamada güvenilirliği sağlayan ölçek daha sonra 2019-2020 eğitim öğretim yılı bahar döneminde araştırmamızın örneklemini oluşturan Adnan Menderes Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Harran Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ve Trabzon Üniversitesi'ndeki 395 öğrenciyeye uygulanmıştır. Uygulama sonrası yapılan güvenilirlik analizi sonuçları Tablo 12'de görülmektedir.

Tablo 12

Öz Yeterlik Algısı Ölçeği Tekrar Test Cronbach's Alpha Güvenirlik Testi Sonuçları

Ölçek Maddeleri	Madde Silindiğinde Ölçek Ortalaması	Madde Silindiğinde Ölçek Varyansı	Düzeltilen Madde Toplam Korelasyonu	Madde Silindiğinde Cronbach's Alpha
Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi başarılı bulurum.	93.8604	279.472	.633	.923
Bireysel Ses Eğitimi dersinde aktif olduğumu düşünürüm.	93.8528	278.695	.618	.923
Bireysel Ses Eğitimi dersinde, ileri düzeydeki eserleri seslendirebileceğime inanırım.	94.3616	278.073	.627	.923
Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken zorlanırım.	94.2047	285.926	.414	.926
Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserler zor geldiğinde çalışmayı hemen bırakırım.	93.7945	281.439	.570	.924
Yeni bir eseri öğrenirken önceden öğrendiğim bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım.	93.7464	284.274	.537	.924
Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algılarıım.	93.7717	282.956	.586	.923
Yeni bir eser öğrenirken onu seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	94.1110	283.176	.415	.926
Bireysel Ses Eğitimi dersi, kendime olan güvenimi azaltmaktadır.	93.5971	276.908	.651	.922
Bireysel Ses Eğitimi dersi sınavlarından korkarım.	93.7388	275.973	.634	.923
Zorluk derecesi yüksek olan eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	94.1414	274.387	.671	.922
Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri hatalı seslendireceğimi düşünürüm.	93.9414	278.327	.656	.922
Çok çalışsam bile bireysel ses eğitimi dersinde başarılı olamayacağıma inanırım.	93.6224	275.089	.699	.922
Bireysel Ses Eğitimi dersinde en ufak bir hata yapmaktan bile korkarım.	93.9490	281.177	.508	.925
Bireysel Ses Eğitimi konserlerine çıkmadan önce kendimi gergin ve huzursuz hissedirim.	94.3768	283.163	.413	.926
Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi, arkadaşlarıma yardım edecek kadar yeterli bulurum.	94.2553	281.698	.543	.924
Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserleri arkadaşlarımanın önünde çekinmeden seslendirebilirim.	94.1642	280.927	.524	.924
Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim.	94.0705	287.844	.407	.926
Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri konserlerde hatalı seslendireceğimi düşünürüm.	94.1819	280.566	.535	.924
Bireysel Ses Eğitimi dersine girmeden önce kendimi gergin ve huzursuz hissedirim.	93.8857	275.290	.639	.922
Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendiririm.	94.2426	284.471	.477	.925
Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	94.0376	282.057	.526	.924

Bireysel Ses Eğitimi dersindeki başarımlarım özgüvenimi artırır.	93.6755	280.411	.599	.923
Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserlerin kolay oluşu beni dersten soğutur.	93.7869	291.607	.273	.928
Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça daha çok çalışırım.	94.0604	286.040	.433	.926
Ölçek Toplam Güvenirlik		.927		

Tablo 12 incelendiğinde, tekrar testte öz yeterlik algısı ölçeğinin hem madde bazında, hem de ölçek madde toplamı bazında güvenirliliği sağladığı ve ölçeğin yüksek derecede güvenilir olduğu görülmektedir ($0.80 < \alpha = 0.927 < 1.00$). Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik 5'li Likert tipinde geliştirilen ve geçerliliği ve güvenirliliği sağlanan öz yeterlik algısı ölçeği, araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen veriler SPSS 17.0 (The Statistical PacketforTheSocialSciences) paket programında kodlanarak analiz edilmiştir. Öğrencilerin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarını belirlemek amacıyla 5'li Likert tipte hazırlanan ölçek maddelerine verilen cevapların dağılımları frekans (f) ve yüzde (%) analizi ile elde edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin öz yeterlik algısı düzeylerinin belirlenmesi için, her maddenin aritmetik ortalamaları ve ölçek ağırlıklı madde aritmetik ortalamaları hesaplanmış ve öz yeterlik algılarının ne düzeyde olduğu ortaya koyulmuştur. Şen (2011)'e göre öz yeterlik algısı düzeylerinin belirlenmesinde dikkate alınacak ortalama puan aralıkları Tablo 13'de görüldüğü gibidir.

Tablo 13

Öz Yeterlik Düzeyi Aritmetik Ortalama Kıstas Puan Aralıkları

Olumlu İfade Puan Aralıkları		Öz Yeterlik Düzeyi	Olumsuz İfade Puan Aralıkları		Öz Yeterlik Düzeyi
Kesinlikle Katılmıyorum	1-1.79	Düşük	Kesinlikle Katılıyorum	1-1.79	Düşük
Katılmıyorum	1.80-2.59	Düşük	Katılıyorum	1.80-2.59	Düşük
Kararsızım	2.60-3.39	Orta	Kararsızım	2.60-3.39	Orta
Katılıyorum	3.40-4.19	Yüksek	Katılmıyorum	3.40-4.19	Yüksek
Kesinlikle Katılıyorum	4.20-5.00	Yüksek	Kesinlikle Katılmıyorum	4.20-5.00	Yüksek

Hipotez testleri, bir hipotezin doğruluğunun istatistiksel bir güvenirlilik aralığında saptanması için kullanılan yöntemlerdir. Hipotez testleri bir örneklem

ortalaması ile bu örneklemin çekilmiş olduğu düşünülen ortalama değer etrafındaki farkın anlamlı olup olmadığını, yani önemli bir fark olup olmadığını saptayan testlerdir. Eğer iki ana kütlelerin ortalamaları arasındaki fark sınanıyorsa; bunlardan çekilen örneklerin ortalamaları üzerinde hipotez testleri yapılarak, farkın doğru olup olmadığı anlaşılabilir. Araştırmalarda iki tip hipotez bulunmaktadır. Sıfır hipotezi (Ho), null, yokluk hipotezi, istatistiksel hipotez adlarıyla da anılmaktadır. Bu hipotezde, örneklemden elde edilen ortalama ile anakütleye ait ortalamanın farkı "sıfır", "0" sayılabilir. Yani anakütle üzerinde yapılan deformasyonların anakütle aritmetik ortalamasını değiştirmeyeceği görüşünü savunur. Bu görüş savunulurken istatistiksel anlamlılık denilen (%99, %97 veya %95) yanılma payı göz önüne alınır. Karşıt Hipotez (H1) ise, alternatif hipotez ya da araştırma hipotezi olarak anılmaktadır. Bu hipotez sıfır hipotezinin aksine yapılan deformasyonun anakütle aritmetik ortalamasını değiştireceği ön görüşünde bulunur (Vikipedi, t.y.).

Bu doğrultuda, araştırmada ortalama puanların farklılığına yönelik testlerde %95 güven aralığı ve .05 anlamlılık düzeyine göre, ilişki testinde ise %99 güven aralığı ve .01 anlamlılık düzeyine göre hipotezler test edilmiştir. Hipotez testlerinde elde edilen p değerinin ortalama puanların farklılığına yönelik testlerde .05'ten büyük, ilişki testinde ise .01'den büyük olması durumunda sıfır hipotezi ya da yokluk hipotezinin kabul edildiği ve karşılaştırılan puanlar arasında fark olmadığı; p değerinin ortalama puanların farklılığına yönelik testlerde .05'ten küçük, ilişki testinde ise .01'den küçük olması durumunda ise araştırma hipotezinin kabul edildiği ve karşılaştırılan puanlar arasında fark olduğuna karar verilmiştir.

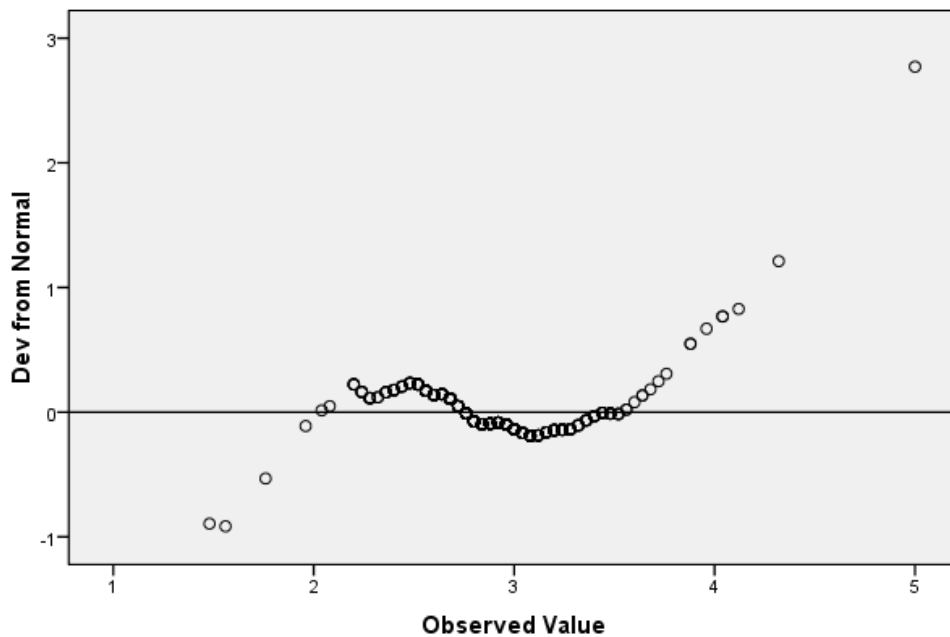
Araştırmada hem öz yeterlik algısının demografik değişkenlere göre farklılığını, hem de öz yeterlik algısı ve kaygı arasındaki ilişkiyi ortaya koymak için hangi istatistiksel testin kullanılacağına belirlenmesine yönelik olarak Kolmogorov-Smirnov normallik testi uygulanmıştır. Tablo 14'te Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları görülmektedir.

Tablo 14

Kolmogorov-Smirnov Normallik Testi Sonuçları

Maddeler	İstatistik	Sd	p
1-Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi başarılı bulurum.	.242	395	.000*
2-Bireysel Ses Eğitimi dersinde aktif olduğumu düşünürüm.	.235	395	.000*
3-Bireysel Ses Eğitimi dersinde. ileri düzeydeki eserleri seslendirebileceğime inanırım.	.189	395	.000*
4-Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken zorlanırım.	.219	395	.000*

5-Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserler zor geldiğinde çalışmayı hemen bırakırım.	.241	395 .000*
6-Yeni bir eseri öğrenirken önceden öğrendiğim bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım.	.256	395 .000*
7-Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algılarıam.	.297	395 .000*
8-Yeni bir eser öğrenirken onu seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	.220	395 .000*
9-Bireysel Ses Eğitimi dersi. kendime olan güvenimi azaltmaktadır.	.299	395 .000*
10-Bireysel Ses Eğitimi dersi sınavlarından korkarım.	.267	395 .000*
11-Zorluk derecesi yüksek olan eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	.211	395 .000*
12-Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri hatalı seslendireceğimi düşünürüm.	.226	395 .000*
13-Çok çalışsam bile bireysel ses eğitimi dersinde başarılı olamayacağıma inanırım.	.295	395 .000*
14-Bireysel Ses Eğitimi dersinde en ufak bir hata yapmaktan bile korkarım.	.223	395 .000*
15-Bireysel Ses Eğitimi konserlerine çıkmadan önce kendimi gergin ve huzursuz hissederim.	.175	395 .000*
16-Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi. arkadaşlarıma yardım edecek kadar yeterli bulurum.	.224	395 .000*
17-Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserleri arkadaşlarımdın önünde çekinmeden seslendirebilirim.	.190	395 .000*
18-Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim.	.232	395 .000*
19-Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri konserlerde hatalı seslendireceğimi düşünürüm.	.211	395 .000*
20-Bireysel Ses Eğitimi dersine girmeden önce kendimi gergin ve huzursuz hissederim.	.236	395 .000*
21-Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendiririm.	.218	395 .000*
22-Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	.208	395 .000*
23-Bireysel Ses Eğitimi dersindeki başarıam özgüvenimi artırır.	.255	395 .000*
24-Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserlerin kolay oluşu beni dersten soğutur.	.245	395 .000*
25-Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça daha çok çalışırım.	.224	395 .000*
Öz yeterlik Genel Ortalama	.082	395 .000*

Şekil 2. Normallik Q-Q dağılım grafiği.

Tablo 14’de normallik testi sonuçları ve Şekil 2’de dağılım grafiğine bakıldığında, verilerin normal dağılmadığı görülmektedir ($p = .000 < .05$).Başol (2014)’a göre, hipotez testlerinde veriler normal dağılım gösteriyorsa ve eşit aralıklı ölçek düzeyindeyse parametrik testler test edilmelidir. Veriler normal dağılım göstermiyorsa ve sınıflama veya sıralama ölçeğindeyse parametrik olmayan testler kullanılmalıdır.

Bu bilgiler doğrultusunda, araştırmada öz yeterlik algısının demografik değişkenlerden cinsiyet ve sınıf değişkenine göre farklılığını test etmek amacı ile non-parametrik testlerden iki grup puanlarının karşılaştırılmasında kullanılan Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Öz yeterlik algısının, demografik değişkenlerden okul değişkenine göre farklılığını test etmek amacıyla ise, parametrik testlerden ikiden fazla grup puanlarının karşılaştırılmasında kullanılan OneWayAnova testi uygulanmıştır. Burada parametrik bir testin kullanılmasının tercih edilme sebebi, hem örneklem büyüklüğünün 30’dan fazla olması, hem de OneWayAnova testinin non-parametrik karşılığı olan Kruskal-Wallis H testinde farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemeye yönelik post-hoc çoklu karşılaştırma testlerinin bulunmamasıdır.

Hangi post-hoc analizinin kullanılacağı mantığının temelinde varyansların homojen olması veya olmaması mantığı yatmaktadır. Eğer varyanslar homojense seçilecek olan teknikler farklı, homojen değilse seçilecek olan teknikler farklıdır (“İstatistik Türkiye”, t.y.). Bu doğrultuda araştırmada hangi post-hoc testinin kullanılacağına karar vermek amacıyla varyansların homojenliğine yönelik Levene testi uygulanmıştır. Tablo 15’de uygulanan Levene testi sonuçları görülmektedir.

Tablo 15

Varyans Homojenliği Levene Testi Sonuçları

Maddeler	İstatistik	Sd1	Sd2	p
1-Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi başarılı bulurum.	2.549	9	385	.007*
2-Bireysel Ses Eğitimi dersinde aktif olduğumu düşünürüm.	1.039	9	385	.408
3-Bireysel Ses Eğitimi dersinde, ileri düzeydeki eserleri seslendirebileceğime inanırım.	.652	9	385	.752
4-Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken zorlanırım.	.649	9	385	.754
5-Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserler zor geldiğinde çalışmayı hemen bırakırım.	2.659	9	385	.005*
6-Yeni bir eseri öğrenirken önceden öğrendiğim bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım.	4.738	9	385	.000*

7-Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algıladım.	1.790	9	385 .069
8-Yeni bir eser öğrenirken onu seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	2.807	9	385 .003*
9-Bireysel Ses Eğitimi dersi, kendime olan güvenimi azaltmaktadır.	2.439	9	385 .010*
10-Bireysel Ses Eğitimi dersi sınavlarından korkarım.	1.478	9	385 .154
11-Zorluk derecesi yüksek olan eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	2.165	9	385 .024*
12-Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri hatalı seslendireceğimi düşünürüm.	1.370	9	385 .200
13-Çok çalışsam bile bireysel ses eğitimi dersinde başarılı olamayacağıma inanırım.	1.684	9	385 .091
14-Bireysel Ses Eğitimi dersinde en ufak bir hata yapmaktan bile korkarım.	1.005	9	385 .436
15-Bireysel Ses Eğitimi konserlerine çıkmadan önce kendimi gergin ve huzursuz hissedirim.	2.283	9	385 .017*
16-Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi, arkadaşlarıma yardım edecek kadar yeterli bulurum.	.425	9	385 .921
17-Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserleri arkadaşlarımdan önünde çekinmeden seslendirebilirim.	.661	9	385 .744
18-Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim.	.233	9	385 .990
19-Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri konserlerde hatalı seslendireceğimi düşünürüm.	2.360	9	385 .013*
20-Bireysel Ses Eğitimi dersine girmeden önce kendimi gergin ve huzursuz hissedirim.	1.634	9	385 .104
21-Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendiririm.	2.685	9	385 .005*
22-Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	1.178	9	385 .308
23-Bireysel Ses Eğitimi dersindeki başarımla özgüvenimi artırır.	2.468	9	385 .010*
24-Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserlerin kolay oluşu beni dersten soğutur.	1.593	9	385 .115
25-Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça daha çok çalışırım.	2.470	9	385 .009*
Öz Yeterlik Genel Ortalama	.401	9	385 .934

Varyans homojenliği testi sonucunda ölçek maddelerinden 1, 5, 6, 8, 9, 11, 15, 19, 21, 23 ve 25. maddelerde varyansların homojen olmadığı ($p < .05$); 2, 3, 4, 7, 10, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 22 ve 24. maddelerde ve ölçeğin genel ortalama puanında varyansların homojen olduğu ($p > .05$) tespit edilmiştir.

Post-hoc testlerinden varyans homojenliğine ek olarak, eşit olmayan örnek boyutlarına Gabriel post-hoc testi açıkça izin verir. Games-Howell testi ise, eşit olmayan varyanslar ve eşit olmayan örnek boyutları için tasarlanmıştır ("İstatistik Türkiye", t.y.). Bu doğrultuda grup boyutları eşit olmadığı için, varyansların homojen olduğu maddelerdeki çoklu karşılaştırmalarda Gabriel testi, varyansların homojen olmadığı maddelerdeki çoklu karşılaştırmalarda ise Games-Howell testi kullanılmıştır.

Araştırmada, Bireysel Ses Eğitimi dersine ilişkin kaygı ve özyeterlik algıları arasında bir ilişki olup olmadığını test etmek amacıyla ise, veriler normal dağılım göstermediği için Spearman'ın r'ho korelasyon testi uygulanmıştır. Korelasyon katsayısı, -1 ile +1 arasında değer almaktadır. Korelasyonun büyüklüğü (0-1) iki değişken arasındaki ilişkinin gücünü gösterirken, işareti (+,-) değişkenlerin aynı yönde (+) artıp azaldığını ya da zıt yönlerde (-) artış ve azalış gösterdiğini belirtir. Eğer iki değişken arasında hiç ilişki yoksa korelasyon katsayısı sıfır ya da sıfıra yakın bulunur. İki değişken arasındaki korelasyon (r) değeri için, ± 0.1 arasındaki değerler küçük etki, (± 0.1) ve (± 0.3) arasındaki değerler orta büyüklükteki etki ve (± 0.3) ve (± 0.5) arasındaki değerler ile daha üstteki değerler büyük etki şeklinde yorumlanabilir (şen, t.y., s. 11-13).

Araştırmada sunulan tablolarda f, %, \bar{x} , N, Sıra Ort., Sıra Top., Varyans, Kareler Top., Ort. Kare, Ort. Farkı, F, χ^2 , U, Sd, ss, r ve p değerleri uygulanan testler doğrultusunda belirtilerek yorumlanmıştır.

Bölüm 4

Bulgular ve Yorum

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın alt problemleri doğrultusunda oluşturulan tablolara ve yorumlara yer verilmiştir.

Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik Öz yeterlik Algısına İlişkin Bulgular ve Yorum

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin kendilerini başarılı bulmalarına yönelik durumları.

Tablo 16

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Kendilerini Başarılı Bulmalarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	14	3.5
Katılmıyorum	31	7.8
Kararsızım	75	19.0
Genellikle Katılıyorum	145	36.7
Tamamen Katılıyorum	130	32.9
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	3.88	

Tablo 16 incelendiğinde 395 öğrenciden; 275 öğrencinin %69.6 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendilerini başarılı buldukları, 75 öğrencinin %19.0 oranla bu konuda kararsız olduğu, 45 öğrencinin ise %19.7 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendilerini başarılı bulmadıkları görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumlu maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi başarılı bulurum” (madde 1) maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının yüksek olduğu görülmektedir ($3.40 \leq \bar{X} = 3.88 \leq 4.19$). Başka bir anlatımla, öğrencilerin büyük bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendilerini başarılı bulduğu ve kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin tam olduğu, ancak azımsanamayacak bir kısmının ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin yeterli düzeyde olmadığı söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin kendilerini aktif bulmalarına yönelik durumları.

Tablo 17

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Kendilerini Aktif Bulmalarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	17	4.3
Katılmıyorum	35	8.9
Kararsızım	69	17.5
Genellikle Katılıyorum	130	32.9
Tamamen Katılıyorum	144	36.5
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	3.88	

Tablo 17 incelendiğinde 395 öğrenciden; 274 öğrencinin %69.4 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendilerini aktif buldukları, 69 öğrencinin %17.5 oranla bu konuda kararsız olduğu, 52 öğrencinin ise %13.2 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendilerini aktif bulmadıkları görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumlu maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinde aktif olduğumu düşünürüm” (madde 2) maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının yüksek olduğu görülmektedir ($3.40 \leq \bar{X} = 3.88 \leq 4.19$). Başka bir anlatımla, öğrencilerin büyük bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendilerini aktif bulduğu ve kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin tam olduğu, ancak azımsanamayacak bir kısmının ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin yeterli düzeyde olmadığı söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin ileri düzeydeki eserleri seslendirebilme inancına yönelik durumları.

Tablo 18

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin İleri Düzeydeki Eserleri Seslendirebilme İnancına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	26	6.6
Katılmıyorum	61	15.4
Kararsızım	118	29.9
Genellikle Katılıyorum	119	30.1
Tamamen Katılıyorum	71	18.0
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	3.37	

Tablo 18 incelendiğinde 395 öğrenciden; 190 öğrencinin %48.1 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde ileri düzeydeki eserleri seslendirebildikleri, 118 öğrencinin %29.9 oranla bu konuda kararsız olduğu, 87 öğrencinin ise %22.0 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde ileri düzeydeki eserleri seslendiremediklerini düşündükleri görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumlu maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinde ileri düzeydeki eserleri seslendirebileceğime inanırım” (madde 3) maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının orta düzeyde olduğu görülmektedir ($2.60 \leq \bar{X} = 3.37 \leq 3.39$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin büyük bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinde ileri düzeydeki eserleri seslendirebileceklerine olan inanç ve güvenlerinin tam olmasına rağmen, azımsanamayacak bir kısmının ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin yeterli düzeyde olmadığı söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin hazırbulunuşluk gereksinimlerini yerine getirmede zorlanmalarına yönelik durumları.

Tablo 19

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Hazır bulunuşluk Gereksinimlerini Yerine Getirmede Zorlanmalarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	21	5.3
Katılmıyorum	57	14.4
Kararsızım	96	24.3
Genellikle Katılıyorum	113	33.7
Tamamen Katılıyorum	88	22.3
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	2.47	

Tablo 19 incelendiğinde 395 öğrenciden; 201 öğrencinin %56.0 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken zorlandıkları, 96 öğrencinin %24.3 oranla bu konuda kararsız olduğu, 78 öğrencinin ise %19.7 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken zorlanmadıklarını düşündükleri görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumsuz maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken zorlanırım” (madde 4)

maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının düşük düzeyde olduğu görülmektedir ($1.80 \leq \bar{X} = 2.47 \leq 2.59$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirmede kendilerine olan inanç ve güvenlerinin tam olmasına rağmen, büyük bir kısmının ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin yeterli düzeyde olmadığı söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersindeki eserler zor geldiğinde öğrencilerin çalışmayı bırakmalarına yönelik durumları.

Tablo 20

Bireysel Ses Eğitimi Dersindeki Eserler Zor Geldiğinde Öğrencilerin Çalışmayı Bırakma Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	12	3.0
Katılmıyorum	35	8.9
Kararsızım	64	16.2
Genellikle Katılıyorum	137	34.7
Tamamen Katılıyorum	147	37.2
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	2.06	

Tablo 20 incelendiğinde 395 öğrenciden; 284 öğrencinin %71.9 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zor geldiğinde çalışmayı hemen bıraktığı, 64 öğrencinin %16.2 oranla bu konuda kararsız olduğu, 47 öğrencinin ise %11.9 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde eserler zor gelse bile çalışmayı devam ettirdikleri görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumsuz maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserler zor geldiğinde çalışmayı hemen bırakırım”(madde 5)maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının düşük düzeyde olduğu görülmektedir ($1.80 \leq \bar{X} = 2.06 \leq 2.59$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserler zor gelse bile kendilerine olan inanç ve güvenlerini yitirmediği ve çalışmayı bırakmadığı, ancak çok büyük bir kısmının ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin çok düşük düzeyde olduğu ve zorlandıklarında çalışmayı bıraktıkları söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin yeni bir eser öğrenirken önceki bilgilerini etkili bir şekilde kullanabilmelerine yönelik durumları.

Tablo 21

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Yeni Bir Eser Öğrenirken Önceki Bilgilerini Etkili Bir Şekilde Kullanabilmelerine Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	12	3.0
Katılmıyorum	19	4.8
Kararsızım	67	17.0
Genellikle Katılıyorum	160	40.5
Tamamen Katılıyorum	137	34.7
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	3.99	

Tablo 21 incelendiğinde 395 öğrenciden; 297 öğrencinin %75.2 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde yeni bir eser öğrenirken önceki bilgilerini etkili bir şekilde kullanabildiği, 67 öğrencinin %17.0 oranla bu konuda kararsız olduğu, 31 öğrencinin ise %7.8 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde yeni bir eser öğrenirken önceki bilgilerini etkili bir şekilde kullanamadıkları görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumlu maddelerden “Yeni bir eseri öğrenirken önceki bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım” (madde 6) maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının yüksek olduğu görülmektedir ($3.40 \leq \bar{X} = 3.99 \leq 4.19$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin çok büyük bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinde yeni bir eser öğrenirken önceki bilgilerini etkili bir şekilde kullanabildiği ve bu konuda kendilerine olan inanç ve güvenlerinin tam olduğu, ancak bir kısım öğrencinin ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin yeterli düzeyde olmadığı söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin öğretilen eserleri kolaylıkla algılamalarına yönelik durumları.

Tablo 22

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Öğretilen Eserleri Kolaylıkla Algılama Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	12	3.0
Katılmıyorum	25	6.3
Kararsızım	49	12.4
Genellikle Katılıyorum	188	47.6
Tamamen Katılıyorum	121	30.6
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	3.96	

Tablo 22 incelendiğinde 395 öğrenciden; 309 öğrencinin %78.2 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algılayabildiği, 49 öğrencinin %12.4 oranla bu konuda kararsız olduğu, 37 öğrencinin ise %9.3 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algılayamadığı görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumlu maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algılarım”(madde 7)maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının yüksek olduğu görülmektedir ($3.40 \leq \bar{X} = 3.96 \leq 4.19$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin çok büyük bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algıladığı ve kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin tam olduğu, ancak az da olsa bir kısım öğrencinin ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin yeterli düzeyde olmadığı söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin yeni bir eseri seslendirebilmelerine yönelik durumları.

Tablo 23

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Yeni Bir Eseri Seslendirebilme Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	30	7.6
Katılmıyorum	68	17.2
Kararsızım	57	14.4
Genellikle Katılıyorum	105	26.6
Tamamen Katılıyorum	135	34.2
Toplam	395	100.0

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	30	7.6
Katılmıyorum	68	17.2
Kararsızım	57	14.4
Genellikle Katılıyorum	105	26.6
Tamamen Katılıyorum	135	34.2
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	2.37	

Tablo 23 incelendiğinde 240 öğrencinin;%60.0 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde yeni bir eser öğrenirken onu seslendiremediği,57 öğrencinin %14.4 oranla bu konuda kararsız olduğu, 98 öğrencinin ise %24.8 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde yeni bir eser öğrenirken onu seslendirebildiği görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumsuz maddelerden “Yeni bir eser öğrenirken onu seslendiremeyeceğimi düşünürüm”(madde 8)maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının düşük olduğu görülmektedir ($1.80 \leq \bar{X} = 2.37 \leq 2.59$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinde yeni bir eseri seslendirmede kendilerine olan inanç ve güvenlerini yitirmediği, ancak çok büyük bir kısmının ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin çok düşük düzeyde olduğu ve yeni verilen bir eseri seslendiremeyeceklerini düşündükleri söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin kendilerine olan güvenlerinin azalmalarına yönelik durumları.

Tablo 24

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Kendilerine Olan Güvenlerinin Azalma Durumuna Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	18	4.6
Katılmıyorum	31	7.8
Kararsızım	37	9.4
Genellikle Katılıyorum	101	25.6
Tamamen Katılıyorum	208	52.7
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	1.86	

Tablo 24 incelendiğinde 309 öğrencinin;%78.3 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinin kendilerine olan güvenini azalttığı,37 öğrencinin %9.4 oranla bu konuda

kararsız olduğu, 49 öğrencinin ise %12.4 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinin kendilerine olan güvenini azaltmadığı görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumsuz maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersi, kendime olan güvenimi azaltmaktadır”(madde 9)maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının düşük olduğu görülmektedir ($1.80 \leq \bar{X} = 1.86 \leq 2.59$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendilerine olan güvenlerinin azalmadığı, ancak çok büyük bir kısmının ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin çok düşük düzeyde olduğu ve bu dersin kendilerine olan güvenlerini azalttığını düşündükleri söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin sınavda kendilerini yetersiz bulmalarına yönelik durumları.

Tablo 25

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Sınavda Kendilerini Yetersiz Bulma Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	25	6.3
Katılmıyorum	32	8.1
Kararsızım	49	12.4
Genellikle Katılıyorum	102	25.8
Tamamen Katılıyorum	187	47.3
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	2.00	

Tablo 25 incelendiğinde 289 öğrencinin;%73.1 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersi sınavlarında kendilerini yetersiz bulduğu,49 öğrencinin %12.4 oranla bu konuda kararsız olduğu, 57 öğrencinin ise %14.4 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersi sınavlarında kendilerini yetersiz bulmadığı görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumsuz maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersi sınavlarında kendimi yetersiz hissederim”(madde 10)maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının düşük olduğu görülmektedir ($1.80 \leq \bar{X} = 2.00 \leq 2.59$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersi sınavlarında kendilerine olan inanç ve güvenlerinin tam olduğu ve kendilerini

yetersiz hissetmediği, ancak çok büyük bir kısmının ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin çok düşük düzeyde olduğu ve kendilerini bu sınavlarda yetersiz hissettikleri söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin zorluk derecesi yüksek olan eserleri seslendirebilmelerine yönelik durumları.

Tablo 26

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Zorluk Derecesi Yüksek Eserleri Seslendirebilme Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	31	7.8
Katılmıyorum	45	11.4
Kararsızım	89	22.5
Genellikle Katılıyorum	118	29.9
Tamamen Katılıyorum	112	28.4
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	2.41	

Tablo 26 incelendiğinde 230 öğrencinin; %58.3 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde zorluk derecesi yüksek olan eserleri seslendiremediği, 89 öğrencinin %22.5 oranla bu konuda kararsız olduğu, 76 öğrencinin ise %19.2 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde zorluk derecesi yüksek olan eserleri seslendirebildiği görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumsuz maddelerden “Zorluk derecesi yüksek olan eserleri seslendirmek için kendimi yetersiz bulurum”(madde 11) maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının düşük olduğu görülmektedir ($1.80 \leq \bar{X} = 2.41 \leq 2.59$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinde zorluk derecesi yüksek olan eserleri seslendirmede kendilerine olan inanç ve güvenlerinin tam olduğu ve kendilerini yetersiz hissetmediği, ancak büyük bir kısmının ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin çok düşük düzeyde olduğu ve zor eserleri seslendiremeyeceklerini düşündükleri söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin öğrendiği eserleri hatalı seslendirmekten korkmalarına yönelik durumları.

Tablo 27

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Öğrendiği Eserleri Hatalı Seslendirmekten Korkma Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	10	2.5
Katılmıyorum	46	11.6
Kararsızım	82	20.8
Genellikle Katılıyorum	134	33.9
Tamamen Katılıyorum	123	31.1
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	2.21	

Tablo 27 incelendiğinde 257 öğrencinin; %65.0 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiği eserleri hatalı seslendirmekten korktuğu, 82 öğrencinin %20.8 oranla bu konuda kararsız olduğu, 56 öğrencinin ise %14.1 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiği eserleri hatalı seslendirmekten korkmadığı görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumsuz maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri hatalı seslendirmekten korkarım”(madde 12)maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının düşük olduğu görülmektedir ($1.80 \leq \bar{X} = 2.21 \leq 2.59$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiği eserleri seslendirmede kendilerine olan inanç ve güvenlerinin tam olduğu ve bu eserleri seslendirmekten korkmadığı, ancak büyük bir kısmının ise eserleri hatalı seslendirmekten korktuğu ve kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin çok düşük düzeyde olduğu söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin kendilerini başarılı bulmalarına yönelik durumları.

Tablo 28

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Kendilerini Başarılı Bulma Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	16	4.1
Katılmıyorum	36	9.1
Kararsızım	39	9.9
Genellikle Katılıyorum	100	25.3

Tamamen Katılıyorum	204	51.6
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	1.89	

Tablo 28 incelendiğinde 304 öğrencinin;%76.9 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde çok çalışsa bile başarılı olamayacağına inandığı,39 öğrencinin %9.9 oranla bu konuda kararsız olduğu, 52 öğrencinin ise %13.2 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde çok çalışınca başarılı olacağına inandığı görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumsuz maddelerden “Çok çalışsam bile bireysel ses eğitimi dersinde başarılı olamayacağıma inanırım”(madde 13)maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının düşük düzeyde olduğu görülmektedir ($1.80 \leq \bar{X} = 1.89 \leq 2.59$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersine çok çalıştıklarında başarılı olacaklarına karşı inanç ve güvenlerinin tam olduğu, ancak çok büyük bir kısmının ise bu derse çok çalışsalar bile başarılı olamayacaklarını düşündükleri ve kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin çok düşük düzeyde olduğu söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin hata yapmaktan tedirgin olmalarına yönelik durumları.

Tablo 29

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Hata Yapmaktan Tedirgin Olma Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	19	4.8
Katılmıyorum	53	13.4
Kararsızım	65	16.5
Genellikle Katılıyorum	114	28.9
Tamamen Katılıyorum	144	36.5
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	2.21	

Tablo 29 incelendiğinde 258 öğrencinin;%65.4 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde en ufak bir hata yapmaktan tedirgin olduğu,65 öğrencinin %16.5 oranla bu konuda kararsız olduğu, 72 öğrencinin ise %18.2 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde hata yapmaktan tedirgin olmadığı görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumsuz maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinde en ufak bir hata yapmak beni tedirgin eder”(madde 14)maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının düşük olduğu görülmektedir ($1.80 \leq \bar{X} = 2.21 \leq 2.59$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinde hata yapmaktan çekinmedikleri, ancak çok büyük bir kısmının ise bu derste en ufak bir hata yapmaktan bile çok çekindikleri söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin konsere çıkmadan önce kendilerini gergin ve huzursuz hissetmelerine yönelik durumları.

Tablo 30

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Konsere Çıkmadan Önce Kendilerini Gergin ve Huzursuz Hissetme Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	44	11.1
Katılmıyorum	64	16.2
Kararsızım	94	23.8
Genellikle Katılıyorum	92	23.3
Tamamen Katılıyorum	101	25.6
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	2.64	

Tablo 30 incelendiğinde 193 öğrencinin;%48.9 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinin konserlerine çıkmadan kendilerini gergin ve huzursuz hissettiği,94 öğrencinin %23.8 oranla bu konuda kararsız olduğu, 108 öğrencinin ise %27.3 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinin konserlerine çıkmadan kendilerini gergin ve huzursuz hissetmediği görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumsuz maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi konserlerine çıkmadan önce kendimi gergin ve huzursuz hissederim”(madde 15)maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının orta düzeyde olduğu görülmektedir ($2.60 \leq \bar{X} = 2.64 \leq 3.39$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi konserlerine çıkmadan önce kendilerini gergin ve huzursuz hissetmediği ve kendilerine olan inanç ve güvenlerinin tam olduğu, ancak büyük bir kısmının ise

kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin yeterli düzeyde olmadığı ve konser öncesi gerginlik ve huzursuzluk yaşadıkları söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin kendilerini arkadaşlarına yardım edecek kadar yeterli bulmalarına yönelik durumları.

Tablo 31

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Kendilerini Arkadaşlarına Yardım Edecek Kadar Yeterli Bulma Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	26	6.6
Katılmıyorum	45	11.4
Kararsızım	109	27.6
Genellikle Katılıyorum	143	36.2
Tamamen Katılıyorum	72	18.2
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	3.48	

Tablo 31 incelendiğinde 395 öğrenciden; 215 öğrencinin %54.4 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendini arkadaşlarına yardım edecek kadar yeterli bulunduğu, 109 öğrencinin %27.6 oranla bu konuda kararsız olduğu, 71 öğrencinin ise %18.0 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendilerini arkadaşlarına yardım edecek kadar yeterli bulmadığı görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumlu maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi, arkadaşlarıma yardım edecek kadar yeterli bulurum” (madde 16)maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının yüksek düzeyde olduğu görülmektedir ($3.40 \leq \bar{X} = 3.48 \leq 4.19$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin büyük bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendilerini arkadaşlarına yardım edecek kadar yeterli bulduğu ve kendilerine olan inanç ve güvenlerinin tam olduğu, ancak azımsanamayacak bir kısmının ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin yeterli düzeyde olmadığı söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin verilen eserleri arkadaşları önünde çekinmeden seslendirebilmelerine yönelik durumları.

Tablo 32

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Verilen Eserleri Arkadaşları Önünde Çekinmeden Seslendirebilme Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	27	6.8
Katılmıyorum	43	10.9
Kararsızım	108	27.3
Genellikle Katılıyorum	111	28.1
Tamamen Katılıyorum	106	26.8
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	3.57	

Tablo 32 incelendiğinde 395 öğrenciden; 217 öğrencinin %54.9 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri arkadaşları önünde çekinmeden seslendirdiği, 108 öğrencinin %27.3 oranla bu konuda kararsız olduğu, 70 öğrencinin ise %17.7 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri arkadaşları önünde çekinmeden seslendiremediği görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumlu maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserleri arkadaşlarımla önünde çekinmeden seslendirebilirim” (madde 17) maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının yüksek olduğu görülmektedir ($3.40 \leq \bar{X} = 3.57 \leq 4.19$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin büyük bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserleri arkadaşlarının önünde çekinmeden seslendirebildiği ve kendilerine olan inanç ve güvenlerinin tam olduğu, ancak azımsanamayacak bir kısmının ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin yeterli düzeyde olmadığı ve bu eserleri topluluk önünde seslendirirken hata yapma endişesi ile çekingenlik yaşadığı söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin verilen eseri kendi kendine öğrenebilmelerine yönelik durumları.

Tablo 33

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Verilen Eseri Kendi Kendine Öğrenebilme Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	13	3.3

Katılmıyorum	39	9.9
Kararsızım	104	26.3
Genellikle Katılıyorum	150	38.0
Tamamen Katılıyorum	89	22.5
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	3.67	

Tablo 33 incelendiğinde 395 öğrenciden; 239 öğrencinin %60.5 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendine öğrenebildiği, 104 öğrencinin %26.3 oranla bu konuda kararsız olduğu, 52 öğrencinin ise %13.2 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendine öğrenemediği görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumlu maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim” (madde 18) maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının yüksek düzeyde olduğu görülmektedir ($3.40 \leq \bar{X} = 3.67 \leq 4.19$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin büyük bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendine öğrenebildiği ve kendilerine olan inanç ve güvenlerinin tam olduğu, ancak azımsanamayacak bir kısmının ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin yeterli düzeyde olmadığı ve bu eserleri kendi kendine öğrenmede sıkıntı yaşadığı söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin öğrendikleri eserleri konserde seslendirebilmelerine yönelik durumları.

Tablo 34

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Öğrendikleri Eserleri Konserde Seslendirebilme Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	30	7.6
Katılmıyorum	41	10.4
Kararsızım	101	25.6
Genellikle Katılıyorum	126	31.9
Tamamen Katılıyorum	97	24.6
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	2.45	

Tablo 34 incelendiğinde 395 öğrenciden; 223 öğrencinin %56.5 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri konserde hatalı seslendireceklerini

düşündüğü,101 öğrencinin %25.6 oranla bu konuda kararsız olduğu, 71 öğrencinin ise %18.0 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri konserde doğru seslendireceğini düşündüğü görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumsuz maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri konserde hatalı seslendireceğimi düşünürüm” (madde 19)maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının düşük olduğu görülmektedir ($1.80 \leq \bar{X} = 2.45 \leq 2.59$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiği eserleri konserde hatasız seslendireceğini düşündüğü ve kendilerine olan inanç ve güvenlerinin tam olduğu, ancak büyük bir kısmının ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin yeterli düzeyde olmadığı ve öğrendiği eserleri konserde seslendirirken hata yapacağını düşündüğü söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersine girmeden önce öğrencilerin kendilerini gergin ve huzursuz hissetmelerine yönelik durumları.

Tablo 35

Bireysel Ses Eğitimi Dersine Girmeden Önce Öğrencilerin Kendilerini Gergin ve Huzursuz Hissetme Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	26	6.6
Katılmıyorum	43	10.9
Kararsızım	54	13.7
Genellikle Katılıyorum	113	28.6
Tamamen Katılıyorum	159	40.3
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	2.15	

Tablo 35 incelendiğinde 395 öğrenciden; 272 öğrencinin%68.9 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersine girmeden önce kendini gergin ve huzursuz hissettiği,54 öğrencinin %13.7 oranla bu konuda kararsız olduğu, 69 öğrencinin ise %17.5 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersine girmeden önce kendini gergin ve huzursuz hissetmediği görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumsuz maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersine girmeden önce kendimi gergin ve huzursuz hissederim” (madde 20)maddesinde,

Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının düşük olduğu görülmektedir ($1.80 \leq \bar{X} = 2.15 \leq 2.59$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersine girmeden önce kendilerini gergin ve huzursuz hissetmediği ve kendilerine olan inanç ve güvenlerinin tam olduğu, ancak büyük bir kısmının ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin yeterli düzeyde olmadığı ve bu derse girmeden önce gerginlik ve huzursuzluk yaşadığı söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendirebilmelerine yönelik durumları.

Tablo 36

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Verilen Farklı Dillerdeki Eserleri Doğru Seslendirebilme Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	23	5.8
Katılmıyorum	44	11.1
Kararsızım	115	29.1
Genellikle Katılıyorum	141	35.7
Tamamen Katılıyorum	72	18.2
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	3.49	

Tablo 36 incelendiğinde 395 öğrenciden; 213 öğrencinin %53.9 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendirdiğini düşündüğü, 115 öğrencinin %29.1 oranla bu konuda kararsız olduğu, 67 öğrencinin ise %16.9 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendirmediklerini düşündüğü görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumlu maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendiririm” (madde 21) maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının yüksek olduğu görülmektedir ($3.40 \leq \bar{X} = 3.49 \leq 4.19$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin büyük bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendirmede kendilerine olan inanç ve güvenlerinin tam olduğu, ancak azımsanamayacak bir kısmının ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin yeterli düzeyde olmadığı ve bu eserleri doğru seslendiremediklerini düşündükleri söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrencilerin verilen farklı dillerdeki eserleri seslendirebilmelerine yönelik durumları.

Tablo 37

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrencilerin Verilen Farklı Dillerdeki Eserleri Seslendirebilme Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	12	3.0
Katılmıyorum	55	13.9
Kararsızım	90	22.8
Genellikle Katılıyorum	121	30.6
Tamamen Katılıyorum	117	29.6
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	2.30	

Tablo 37 incelendiğinde 395 öğrenciden; 238 öğrencinin%60.2 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri seslendirmede zorlanacağını düşündüğü,90 öğrencinin %22.8 oranla bu konuda kararsız olduğu, 67 öğrencinin ise %16.9 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri zorlanmadan seslendirebileceğini düşündüğü görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumsuz maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserlerin beni zorlayacağını düşünürüm” (madde 22)maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının düşük olduğu görülmektedir ($1.80 \leq \bar{X} = 2.30 \leq 2.59$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri seslendirmede zorluk yaşamadığı ve kendilerine olan inanç ve güvenlerinin tam olduğu, ancak büyük bir kısmının ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin yeterli düzeyde olmadığı ve bu derste verilen farklı dillerdeki eserleri seslendirmede zorluk yaşadığı söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde öğrenci başarısının özgüveni artırmasına yönelik durumları.

Tablo 38

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Öğrenci Başarısının Özgüveni Artırma Durumuna Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	16	4.1

Katılmıyorum	25	6.3
Kararsızım	47	11.9
Genellikle Katılıyorum	138	34.9
Tamamen Katılıyorum	169	42.8
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	4.06	

Tablo 38 incelendiğinde 395 öğrenciden; 307 öğrencinin %77.7 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersindeki başarısının özgüvenini arttırdığı, 47 öğrencinin %11.9 oranla bu konuda kararsız olduğu, 41 öğrencinin ise %10.4 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersindeki başarısının özgüvenini arttırmadığını düşündüğü görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumlu maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersindeki başarımlarım özgüvenimi artırır” (madde 23) maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının yüksek olduğu görülmektedir ($3.40 \leq \bar{X} = 4.06 \leq 4.19$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin çok büyük bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinde başarılı olduklarında özgüvenlerinin de arttığını düşündüğü ve kendilerine olan inanç ve güvenlerinin tam olduğu, ancak az da olsa bir kısım öğrencinin ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin yeterli düzeyde olmadığı ve dersteki başarının özgüveni etkilemediğini düşündükleri söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde verilen eserlerin kolay oluşunun öğrenciyi dersten soğutmasına yönelik durumları.

Tablo 39

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Verilen Eserlerin Kolay Oluşunun Öğrenciyi Dersten Soğutma Durumuna Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	19	4.8
Katılmıyorum	26	6.6
Kararsızım	63	15.9
Genellikle Katılıyorum	135	34.2
Tamamen Katılıyorum	152	38.5
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	2.05	

Tablo 39 incelendiğinde 395 öğrenciden; 287 öğrencinin %72.7 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserin kolay oluşunun kendilerini dersten soğuttuğu, 63 öğrencinin %15.9 oranla bu konuda kararsız olduğu, 45 öğrencinin

ise %11.4 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserin kolay oluşunun dersten soğumaya etki etmediğini düşündükleri görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumsuz maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserlerin kolay oluşu beni dersten soğutur” (madde 24) maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının düşük olduğu görülmektedir ($1.80 \leq \bar{X} = 3.37 \leq 2.59$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserlerin kolay oluşundan dolayı derse karşı herhangi bir soğukluk hissetmediği, ancak büyük bir kısmının ise verilen eserler kolay olduğu zaman derse ilgilerinin azaldığı ve bu dersten soğudukları söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinde verilen eser zorlaştıkça öğrencilerin çalışmalarına yönelik durumları.

Tablo 40

Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Verilen Eser Zorlaştıkça Öğrencilerin Çalışma Durumlarına Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Seçenekler	f	%
Asla Katılmıyorum	14	3.5
Katılmıyorum	47	11.9
Kararsızım	94	23.8
Genellikle Katılıyorum	138	34.9
Tamamen Katılıyorum	102	28.5
Toplam	395	100.0
Öz yeterlik Algısı Düzeyi (\bar{X})	3.68	

Tablo 40 incelendiğinde 395 öğrenciden; 240 öğrencinin %63.4 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eser zorlaştıkça daha çok çalıştığı, 94 öğrencinin %23.8 oranla bu konuda kararsız olduğu, 61 öğrencinin ise %15.4 oranla Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eser zorlaştıkça çalışma durumlarında bir değişiklik olmadığı görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterlik algısı ortalama puanlarına bakıldığında ise, ölçekteki olumlu maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça daha çok çalışırım” (madde 25)maddesinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının yüksek olduğu görülmektedir ($3.40 \leq \bar{X} = 3.68 \leq 4.19$).

Başka bir anlatımla, öğrencilerin büyük bir kısmının Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça başarabilme inancına bağlı olarak kendilerine olan inanç ve güvenlerinin arttığı ve daha çok çalıştıkları, ancak az da olsa bir kısım öğrencinin ise kendilerine bu konuda olan inanç ve güvenlerinin yeterli düzeyde olmadığı ve eser zorlaştıkça kendilerine olan güvenlerinin de azaldığı söylenebilir.

Bireysel ses eğitimi dersi öz yeterlik genel görünümüne yönelik durumları.

Tablo 41

Bireysel Ses Eğitimi Dersi Öz Yeterlik Genel Görünümüne Yönelik Dağılım ve Öz Yeterlik Düzeyleri

Özyeterlik Algısı Maddeleri	Asla Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Genellikle Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Toplam		Öz yeterlik Algısı Düzeyi
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	14	3.5	31	7.8	75	19.0	145	36.7	130	32.9	395	100	3.88
2	17	4.3	35	8.9	69	17.5	130	32.9	144	36.5	395	100	3.88
3	26	6.6	61	15.4	118	29.9	119	30.1	71	18.0	395	100	3.37
4	21	5.3	57	14.4	96	24.3	133	33.7	88	22.3	395	100	2.47
5	12	3.0	35	8.9	64	16.2	137	34.7	147	37.2	395	100	2.06
6	12	3.0	19	4.8	67	17.0	160	40.5	137	34.7	395	100	3.99
7	12	3.0	25	6.3	49	12.4	188	47.6	121	30.6	395	100	3.96
8	30	7.6	68	17.2	57	14.4	105	26.6	135	34.2	395	100	2.37
9	18	4.6	31	7.8	37	9.4	101	25.6	208	52.7	395	100	1.86
10	25	6.3	32	8.1	49	12.4	102	25.8	187	47.3	395	100	2.00
11	31	7.8	45	11.4	89	22.5	118	29.9	112	28.4	395	100	2.41
12	10	2.5	46	11.6	82	20.8	134	33.9	123	31.1	395	100	2.21
13	16	4.1	36	9.1	39	9.9	100	25.3	204	51.6	395	100	1.89
14	19	4.8	53	13.4	65	16.5	114	28.9	144	36.5	395	100	2.21
15	44	11.1	64	16.2	94	23.8	92	23.3	101	25.6	395	100	2.64
16	26	6.6	45	11.4	109	27.6	143	36.2	72	18.2	395	100	3.48
17	27	6.8	43	10.9	108	27.3	111	28.1	106	26.8	395	100	3.57
18	13	3.3	39	9.9	104	26.3	150	38.0	89	22.5	395	100	3.67
19	30	7.6	41	10.4	101	25.6	126	31.9	97	24.6	395	100	2.45
20	26	6.6	43	10.9	54	13.7	113	28.6	159	40.3	395	100	2.15
21	23	5.8	44	11.1	115	29.1	141	35.7	72	18.2	395	100	3.49
22	12	3.0	55	13.9	90	22.8	121	30.6	117	29.6	395	100	2.30
23	16	4.1	25	6.3	47	11.9	138	34.9	169	42.8	395	100	4.06
24	19	4.8	26	6.6	63	15.9	135	34.2	152	38.5	395	100	2.05
25	14	3.5	47	11.9	94	23.8	138	34.9	102	25.8	395	100	3.68
Bireysel Ses Eğitimi Öz Yeterlik Algısı Genel Ortalama Puanı (\bar{X})													2.8839

Tablo 41’de araştırmaya katılan öğrencilerin özyeterlik algısına bağlı olarak cevap dağılımları ve ortalama puanlarına bakıldığında, ölçekteki olumlu maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi başarılı bulurum” (madde 1),

“Bireysel Ses Eğitimi dersinde aktif olduğumu düşünürüm” (madde 2), “Yeni bir eseri öğrenirken önceden öğrendiğim bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım” (madde 6), “Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algıları” (madde 7), “Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi, arkadaşlarıma yardım edecek kadar yeterli bulurum” (madde 16), “Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserleri arkadaşlarımla önünde çekinmeden seslendirebilirim” (madde 17), “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim” (madde 18), “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim” (madde 21), “Bireysel Ses Eğitimi dersindeki başarımla özgüvenimi artırır” (madde 23) ve “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça daha çok çalışırım” (madde 25)maddelerinde Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının yüksek olduğu görülmektedir ($3.40 \leq \bar{X} \leq 4.19$).Olumlu maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinde, ileri düzeydeki eserleri seslendirebileceğime inanırım” (madde 3)maddesinde ise, öğrencilerin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının orta düzeyde olduğu görülmektedir ($2.60 \leq \bar{X} \leq 3.39$).

Ölçekteki olumsuz maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken zorlanırım” (madde 4), “Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserler zor geldiğinde çalışmayı hemen bırakırım” (madde 5), “Yeni bir eser öğrenirken onu seslendiremeyeceğimi düşünürüm” (madde 8), “Bireysel Ses Eğitimi dersi, kendime olan güvenimi azaltmaktadır” (madde 9), “Bireysel Ses Eğitimi dersi sınavlarından korkarım” (madde 10), “Zorluk derecesi yüksek olan eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm” (madde 11), “Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri hatalı seslendireceğimi düşünürüm” (madde 12), “Çok çalışsam bile bireysel ses eğitimi dersinde başarılı olamayacağıma inanırım” (madde 13), “Bireysel Ses Eğitimi dersinde en ufak bir hata yapmaktan bile korkarım” (madde 14), “Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri konserlerde hatalı seslendireceğimi düşünürüm” (madde 19), “Bireysel Ses Eğitimi dersine girmeden önce kendimi gergin ve huzursuz hissedirim” (madde 20), “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm” (madde 22) ve “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserlerin kolay oluşu beni dersten soğutur” (madde 24) maddelerinde, öğrencilerin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının düşük olduğu görülmektedir ($1.80 \leq \bar{X} \leq 2.59$).Olumsuz maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi konserlerine çıkmadan önce kendimi gergin ve huzursuz hissedirim” (madde

15)maddesinde ise, öğrencilerin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının orta düzeyde olduğu görülmektedir ($2.60 \leq \bar{X} \leq 3.39$).

Ölçekten elde edilen puanlar doğrultusunda, öğrencilerin Bireysel Ses Eğitimi dersine karşı genel öz yeterlik algılarına bakıldığında, öz yeterlik algılarının orta düzeyde olduğu görülmektedir ($2.60 \leq \bar{X}_{Genel} = 2.8839 \leq 3.39$).

Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik Öz yeterlik Algısının Demografik Değişkenlere Göre Farklılığına İlişkin Bulgular ve Yorum

Bireysel ses eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algısının cinsiyet değişkenine göre farklılığına ilişkin durumları.

Tablo 42

Cinsiyet Değişkenine Göre Bireysel Ses Eğitimi Dersi Öz Yeterlik Düzeyi Farklılıkları

Öz Yeterlik Maddeleri	Cinsiyet	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
1- Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi başarılı bulurum.	Erkek	157	200.58	31490.50	18278.500	.702
	Kız	238	196.30	46719.50		
2- Bireysel Ses Eğitimi dersinde aktif olduğumu düşünürüm.	Erkek	157	206.18	32369.50	17399.500	.226
	Kız	238	192.61	45840.50		
3- Bireysel Ses Eğitimi dersinde, ileri düzeydeki eserleri seslendirebileceğime inanırım.	Erkek	157	200.59	31492.50	18276.500	.705
	Kız	238	196.29	46717.50		
4- Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken zorlanırım.	Erkek	157	192.90	30286.00	17883.000	.456
	Kız	238	201.36	47924.00		
5- Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserler zor geldiğinde çalışmayı hemen bırakırım.	Erkek	157	194.21	30491.50	18088.500	.573
	Kız	238	200.50	47718.50		
6- Yeni bir eseri öğrenirken önceden öğrendiğim bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım.	Erkek	157	207.69	32607.00	17162.000	.146
	Kız	238	191.61	45603.00		
7- Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algılarımla.	Erkek	157	201.90	31698.00	18071.000	.553
	Kız	238	195.43	46512.00		
8- Yeni bir eser öğrenirken onu seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	Erkek	157	191.59	30080.00	17677.000	.348
	Kız	238	202.23	48130.00		
9- Bireysel Ses Eğitimi dersi, kendime olan güvenimi azaltmaktadır.	Erkek	157	195.43	30682.50	18279.500	.691
	Kız	238	199.70	47527.50		
10 -Bireysel Ses Eğitimi dersi sınavlarından korkarım.	Erkek	157	189.72	29786.00	17383.000	.210
	Kız	238	203.46	48424.00		
11- Zorluk derecesi yüksek olan eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	Erkek	157	195.87	30752.00	18349.000	.756
	Kız	238	199.40	47458.00		
12- Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri hatalı seslendireceğimi düşünürüm.	Erkek	157	195.46	30687.50	18284.500	.708
	Kız	238	199.67	47522.50		
13- Çok çalışsam bile bireysel ses eğitimi dersinde başarılı olamayacağıma inanırım.	Erkek	157	191.38	30046.00	17643.000	.308
	Kız	238	202.37	48164.00		
14- Bireysel Ses Eğitimi dersinde en ufak bir hata yapmaktan bile korkarım.	Erkek	157	186.46	29273.50	16870.500	.089
	Kız	238	205.62	48936.50		
15- Bireysel Ses Eğitimi konserlerine çıkmadan önce kendimi gergin ve huzursuz hissedirim.	Erkek	157	186.91	29345.50	16942.500	.108
	Kız	238	205.31	48864.50		

16- Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi, arkadaşlarıma yardım edecek kadar yeterli bulurum.	Erkek	157	204.06	32037.00			
	Kız	238	194.00	46173.00	17732.000	.373	
17- Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserleri arkadaşlarımla önünde çekinmeden seslendirebilirim.	Erkek	157	204.59	32121.00			
	Kız	238	193.65	46089.00	17648.000	.335	
18- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim.	Erkek	157	206.08	32355.00			
	Kız	238	192.67	45855.00	17414.000	.232	
19- Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri konserlerde hatalı seslendireceğimi düşünürüm.	Erkek	157	192.81	30270.50			
	Kız	238	201.43	47939.50	17867.500	.447	
20- Bireysel Ses Eğitimi dersine girmeden önce kendimi gergin ve huzursuz hissederim.	Erkek	157	186.90	29344.00			
	Kız	238	205.32	48866.00	16941.000	.100	
21- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendiririm.	Erkek	157	203.66	31974.50			
	Kız	238	194.27	46235.50	17794.500	.405	
22- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	Erkek	157	194.92	30602.00			
	Kız	238	200.03	47608.00	18199.000	.651	
23- Bireysel Ses Eğitimi dersindeki başarımla özgüvenimi artırır.	Erkek	157	197.50	31008.00			
	Kız	238	198.33	47202.00	18605.000	.940	
24- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserlerin kolay oluşu beni dersten soğutur.	Erkek	157	180.39	28320.50			
	Kız	238	209.62	49889.50	15917.500	.009*	
25- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça daha çok çalışırım.	Erkek	157	213.49	33518.00			
	Kız	238	187.78	44692.00	16251.000	.023*	
Öz Yeterlik Genel Ortalama	Erkek	157	194.80	30583.00			
	Kız	238	200.11	47627.00	18180.000	.650	

Tablo 42'ye göre, 157 kişiden oluşan Erkek ve 238 kişiden oluşan Kız gruplarının öz yeterlik farklılıklarına bakıldığında, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik genel öz yeterlik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığı ($U = 18180.000$, $p = .650 > .05$), ancak madde bazında öz yeterlik ölçeği maddelerinden 24 ve 25. maddelerde istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p < .05$).

Farklılık gösteren maddelerin sıra ortalamaları ve sıra toplamları incelendiğinde, "Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserlerin kolay oluşu beni dersten soğutur" (madde 24) maddesinde $SO_{Erkek} = 180.39$, $ST_{Erkek} = 28320.50$ ve $SO_{Kız} = 209.62$, $ST_{Kız} = 49889.50$ olduğu ve erkek ve kız öğrencilerin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu ($U = 15917.500$, $p = .009 < .05$) görülmektedir. Başka bir anlatımla, kız öğrencilerin öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamları erkek öğrencilerin öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamlarına nazaran daha yüksektir. Yani kız öğrencilerin öz yeterlik düzeyleri erkek öğrencilere göre

daha yüksektir ve kız öğrenciler Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler kolay olsa bile erkek öğrencilere göre daha az dersten soğumaktadırlar.

“Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça daha çok çalışırım” (madde 25) maddesinde ise, $SO_{Erkek} = 213.49$, $ST_{Erkek} = 33518.00$ ve $SO_{Kız} = 187.78$, $ST_{Kız} = 44692.00$ olduğu ve erkek ve kız öğrencilerin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu ($U = 16251.500$, $p = .023 < .05$) görülmektedir. Başka bir anlatımla, erkek öğrencilerin öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamları kız öğrencilerin öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamlarına nazaran daha yüksektir. Yani erkek öğrencilerin öz yeterlik düzeyleri kız öğrencilere göre daha yüksektir ve erkek öğrenciler Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça kız öğrencilere göre daha çok çalışmaktadırlar.

Bireysel ses eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algısının okul değişkenine göre farklılığına ilişkin durumları.

Tablo 43

Okul Değişkenine Göre Bireysel Ses Eğitimi Dersi Öz Yeterlik Düzeyi Farklılıkları

Öz Yeterlik Maddeleri	Varyans	Kareler Top.	Sd	Ort. Kare	F	p
1-Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi başarılı bulurum.	Gruplar arası	9.696	9	1.077		
	Gruplar içi	439.226	385	1.141	.944	.486
	Toplam	448.922	394			
2-Bireysel Ses Eğitimi dersinde aktif olduğumu düşünürüm.	Gruplar arası	8.958	9	.995		
	Gruplar içi	491.685	385	1.277	.779	.636
	Toplam	500.643	394			
3-Bireysel Ses Eğitimi dersinde, ileri düzeydeki eserleri seslendirebileceğime inanırım.	Gruplar arası	19.981	9	2.220		
	Gruplar içi	492.565	385	1.279	1.735	.079
	Toplam	512.547	394			
4-Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken zorlanırım.	Gruplar arası	27.621	9	3.069		
	Gruplar içi	486.733	385	1.264	2.428	.011*
	Toplam	514.354	394			
5-Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserler zor geldiğinde çalışmayı hemen bırakırım.	Gruplar arası	18.065	9	2.007		
	Gruplar içi	439.595	385	1.142	1.758	.075
	Toplam	457.661	394			
6-Yeni bir eseri öğrenirken önceden öğrendiğim bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım.	Gruplar arası	19.967	9	2.219		
	Gruplar içi	367.992	385	.956	2.321	.015*
	Toplam	387.959	394			
7-Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algılarıım.	Gruplar arası	12.423	9	1.380		
	Gruplar içi	365.081	385	.948	1.456	.163
	Toplam	377.504	394			
8-Yeni bir eser öğrenirken onu seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	Gruplar arası	37.845	9	4.205		
	Gruplar içi	640.701	385	1.664	2.527	.008*
	Toplam	678.547	394			

9-Bireysel Ses Eğitimi dersi, kendime olan güvenimi azaltmaktadır.	Gruplar arası	23.835	9	2.648		
	Gruplar içi	499.506	385	1.297	2.041	.034*
	Toplam	523.342	394			
10-Bireysel Ses Eğitimi dersi sınavlarından korkarım.	Gruplar arası	19.203	9	2.134		
	Gruplar içi	569.794	385	1.480	1.442	.168
	Toplam	588.997	394			
11-Zorluk derecesi yüksek olan eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	Gruplar arası	14.160	9	1.573		
	Gruplar içi	581.030	385	1.509	1.043	.405
	Toplam	595.190	394			
12-Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri hatalı seslendireceğimi düşünürüm.	Gruplar arası	12.921	9	1.436		
	Gruplar içi	449.469	385	1.167	1.230	.275
	Toplam	462.390	394			
13-Çok çalışsam bile bireysel ses eğitimi dersinde başarılı olamayacağıma inanırım.	Gruplar arası	15.604	9	1.734		
	Gruplar içi	510.269	385	1.325	1.308	.231
	Toplam	525.873	394			
14-Bireysel Ses Eğitimi dersinde en ufak bir hata yapmaktan bile korkarım.	Gruplar arası	29.923	9	3.325		
	Gruplar içi	544.213	385	1.414	2.352	.014*
	Toplam	574.137	394			
15-Bireysel Ses Eğitimi konserlerine çıkmadan önce kendimi gergin ve huzursuz hissederim.	Gruplar arası	20.893	9	2.321		
	Gruplar içi	664.059	385	1.725	1.346	.211
	Toplam	684.952	394			
16-Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi, arkadaşlarıma yardım edecek kadar yeterli bulurum.	Gruplar arası	10.206	9	1.134		
	Gruplar içi	478.401	385	1.243	.913	.514
	Toplam	488.608	394			
17-Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserleri arkadaşlarımla önünde çekinmeden seslendirebilirim.	Gruplar arası	16.428	9	1.825		
	Gruplar içi	540.266	385	1.403	1.301	.235
	Toplam	556.694	394			
18-Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim.	Gruplar arası	5.731	9	.637		
	Gruplar içi	416.157	385	1.081	.589	.806
	Toplam	421.889	394			
19-Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri konserlerde hatalı seslendireceğimi düşünürüm.	Gruplar arası	15.886	9	1.765		
	Gruplar içi	537.693	385	1.397	1.264	.255
	Toplam	553.580	394			
20-Bireysel Ses Eğitimi dersine girmeden önce kendimi gergin ve huzursuz hissederim.	Gruplar arası	23.115	9	2.568		
	Gruplar içi	587.072	385	1.525	1.684	.091
	Toplam	610.187	394			
21-Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendiririm.	Gruplar arası	25.480	9	2.831		
	Gruplar içi	443.254	385	1.151	2.459	.010*
	Toplam	468.734	394			
22-Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	Gruplar arası	8.808	9	.979		
	Gruplar içi	490.341	385	1.274	.768	.646
	Toplam	499.149	394			
23-Bireysel Ses Eğitimi dersindeki başarımla özgüvenimi artırır.	Gruplar arası	18.867	9	2.096		
	Gruplar içi	439.675	385	1.142	1.836	.060
	Toplam	458.542	394			
24-Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserlerin kolay oluşu beni dersten soğutur.	Gruplar arası	8.334	9	.926		
	Gruplar içi	480.653	385	1.248	.742	.671
	Toplam	488.987	394			
25-Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler	Gruplar arası	13.979	9	1.553	1.316	.227

zorlaştıkça daha çok çalışırım.	Gruplar içi	454.542	385	1.181		
	Toplam	468.522	394			
	Gruplar arası	.760	9	.084		
Öz Yeterlik Genel Ortalama	Gruplar içi	55.994	385	.145	.580	.813
	Toplam	56.754	394			

Tablo 43 incelendiğinde farklı okullardan öğrencilerin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik puanları ortalamaları arasındaki farkı belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucunda, farklı okullardan öğrencilerin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik genel öz yeterlik puanları ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı ($F_{0.05; 9-385} = .580, p = .813 > .05$); ancak madde bazında öz yeterlik ölçeği maddelerinden 4, 6, 8, 9, 14 ve 21. maddelerde istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p < .05$). Bu farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla yapılan Gabriel ve Games-Howell çoklu karşılaştırma testlerinin sonuçları Tablo 44’de görülmektedir.

Tablo 44

Okul Değişkenine Göre Bireysel Ses Eğitimi Dersi Öz Yeterlik Düzeyi Farklılıkları Gabriel ve Games-Howell Çoklu Karşılaştırma Test Sonuçları

Farklılık Gösteren Öz Yeterlik Maddeleri	(I) Okul	\bar{X}_I	(J) Okul	\bar{X}_J	Ort. Farkı (I-J)	ss	p
4-Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken zorlanırım.	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	2.97	Trabzon Üniversitesi	2.13	.841	.247	.027*
6-Yeni bir eseri öğrenirken önceden öğrendiğim bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım.	Dokuz Eylül Üniversitesi	4.32	Balıkesir Üniversitesi	3.81	.510	.153	.041*
8-Yeni bir eser öğrenirken onu seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	Balıkesir Üniversitesi	2.74	Dokuz Eylül Üniversitesi	1.93	.813	.250	.049*
9-Bireysel Ses Eğitimi dersi, kendime olan güvenimi azaltmaktadır.	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	2.16	Dokuz Eylül Üniversitesi	1.43	.729	.235	.043*
			Atatürk Üniversitesi	2.09	1.044	.301	.019*
			Dokuz Eylül Üniversitesi	1.93	1.205	.310	.004*
14-Bireysel Ses Eğitimi dersinde en ufak bir hata yapmaktan bile korkarım.	Harran Üniversitesi	3.14	Gazi Üniversitesi	2.08	1.054	.296	.012*
			İnönü Üniversitesi	2.08	1.055	.320	.043*
			Trabzon Üniversitesi	2.11	1.025	.294	.016*
21-Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendiririm.	Dokuz Eylül Üniversitesi	3.93	Harran Üniversitesi	2.95	.977	.285	.044*

Tablo 44 incelendiğinde okul değişkenine göre öğrencilerin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının farklılaştığı maddeler görülmektedir. Farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla yapılan Gabriel ve Games-Howell çoklu karşılaştırma testi sonucunda, farklılığın “Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken zorlanırım” (madde 4) maddesinde Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ($\bar{X} = 2.97$) ile Trabzon Üniversitesi ($\bar{X} = 2.13$) arasından kaynaklandığı ($p = .027 < .05$); “Yeni bir eseri öğrenirken önceden öğrendiğim bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım” (madde 6) maddesinde Dokuz Eylül Üniversitesi ($\bar{X} = 4.32$) ile Balıkesir Üniversitesi ($\bar{X} = 3.81$) arasından kaynaklandığı ($p = .041 < .05$); “Yeni bir eser öğrenirken onu seslendiremeyeceğimi düşünürüm” (madde 8) maddesinde Balıkesir Üniversitesi ($\bar{X} = 2.74$) ile Dokuz Eylül Üniversitesi ($\bar{X} = 1.93$) arasından kaynaklandığı ($p = .049 < .05$); “Bireysel Ses Eğitimi dersi, kendime olan güvenimi azaltmaktadır” (madde 9) maddesinde Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ($\bar{X} = 2.16$) ile Dokuz Eylül Üniversitesi ($\bar{X} = 1.43$) arasından kaynaklandığı ($p = .043 < .05$); “Bireysel Ses Eğitimi dersinde en ufak bir hata yapmaktan bile korkarım” (madde 14) maddesinde Harran Üniversitesi ($\bar{X} = 3.14$) ile Atatürk Üniversitesi ($\bar{X} = 2.09$, $p = .019 < .05$), Dokuz Eylül Üniversitesi ($\bar{X} = 1.93$, $p = .004 < .05$), Gazi Üniversitesi ($\bar{X} = 2.08$, $p = .012 < .05$), İnönü Üniversitesi ($\bar{X} = 2.08$, $p = .043 < .05$) ve Trabzon Üniversitesi ($\bar{X} = 2.11$, $p = .016 < .05$) arasından kaynaklandığı ve “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendiririm” (madde 21) maddesinde Dokuz Eylül Üniversitesi ($\bar{X} = 3.93$) ile Harran Üniversitesi ($\bar{X} = 2.95$) arasından kaynaklandığı ($p = .041 < .05$) bulunmuştur.

Bu sonuçlara göre, Trabzon Üniversitesi öğrencileri Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öğrencilerine göre daha çok zorlanmaktadır. Balıkesir Üniversitesi öğrencileri yeni bir eseri öğrenirken önceden öğrendikleri bilgileri etkili bir şekilde kullanmada Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencilerine göre daha çok sıkıntı yaşamakta; ancak yeni bir eseri öğrenirken onu seslendirmede Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencilerine göre daha az sıkıntı yaşamaktadır. Bireysel Ses Eğitimi dersi, Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencilerinin kendilerine olan güvenini Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öğrencilerine göre daha çok azaltmaktadır. Atatürk Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, İnönü Üniversitesi ve Trabzon Üniversitesi öğrencileri Harran Üniversitesi öğrencilerine göre Bireysel Ses Eğitimi dersinde hata yapmaktan daha çok korkmaktadır. Harran Üniversitesi

öğrencileri ise, Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencilerine göre Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendirme konusunda daha çok endişe yaşamaktadır.

Bireysel ses eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algısının sınıf değişkenine göre farklılığına ilişkin durumları.

Tablo 45

Sınıf Değişkenine Göre Bireysel Ses Eğitimi Dersi Öz Yeterlik Düzeyi Farklılıkları

Öz Yeterlik Maddeleri	Sınıf	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
1- Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi başarılı bulurum.	3. sınıf	192	181.75	34896.00	16368.000	.004*
	4. sınıf	203	213.37	43314.00		
2- Bireysel Ses Eğitimi dersinde aktif olduğumu düşünürüm.	3. sınıf	192	185.32	35581.50	17053.500	.024*
	4. sınıf	203	209.99	42628.50		
3- Bireysel Ses Eğitimi dersinde, ileri düzeydeki eserleri seslendirebileceğime inanırım.	3. sınıf	192	187.79	36055.00	17527.000	.074
	4. sınıf	203	207.66	42155.00		
4- Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken zorlanırım.	3. sınıf	192	201.54	38696.00	18808.000	.535
	4. sınıf	203	194.65	39514.00		
5- Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserler zor geldiğinde çalışmayı hemen bırakırım.	3. sınıf	192	206.49	39646.50	17857.500	.130
	4. sınıf	203	189.97	38563.50		
6- Yeni bir eseri öğrenirken önceden öğrendiğim bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım.	3. sınıf	192	191.50	36768.50	18240.500	.243
	4. sınıf	203	204.15	41441.50		
7- Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algılarım.	3. sınıf	192	186.21	35753.00	17225.000	.032*
	4. sınıf	203	209.15	42457.00		
8- Yeni bir eser öğrenirken onu seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	3. sınıf	192	190.07	36493.00	17965.000	.164
	4. sınıf	203	205.50	41717.00		
9- Bireysel Ses Eğitimi dersi, kendime olan güvenimi azaltmaktadır.	3. sınıf	192	193.64	37178.00	18650.000	.419
	4. sınıf	203	202.13	41032.00		
10- Bireysel Ses Eğitimi dersi sınavlarından korkarım.	3. sınıf	192	192.33	36927.00	18399.000	.304
	4. sınıf	203	203.36	41283.00		
11- Zorluk derecesi yüksek olan eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	3. sınıf	192	203.74	39118.00	18386.000	.316
	4. sınıf	203	192.57	39092.00		
12- Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri hatalı seslendireceğimi düşünürüm.	3. sınıf	192	194.74	37389.50	18861.500	.565
	4. sınıf	203	201.09	40820.50		
13- Çok çalışsam bile bireysel ses eğitimi dersinde başarılı olamayacağıma inanırım.	3. sınıf	192	205.96	39545.00	17959.000	.142
	4. sınıf	203	190.47	38665.00		
14- Bireysel Ses Eğitimi dersinde en ufak bir hata yapmaktan bile korkarım.	3. sınıf	192	193.90	37229.00	18701.000	.470
	4. sınıf	203	201.88	40981.00		
15- Bireysel Ses Eğitimi konserlerine çıkmadan önce kendimi gergin ve huzursuz hissederim.	3. sınıf	192	197.27	37875.00	19347.000	.899
	4. sınıf	203	198.69	40335.00		
16- Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi, arkadaşlarıma yardım edecek kadar yeterli bulurum.	3. sınıf	192	188.26	36145.50	17617.500	.086
	4. sınıf	203	207.21	42064.50		
17- Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserleri arkadaşlarımla önünde çekinmeden seslendirebilirim.	3. sınıf	192	191.56	36779.50	18251.500	.260
	4. sınıf	203	204.09	41430.50		
18- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim.	3. sınıf	192	186.13	35737.00	17209.000	.036*
	4. sınıf	203	209.23	42473.00		

19- Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri konserlerde hatalı seslendireceğimi düşünürüm.	3. sınıf	192	193.43	37138.50		
	4.sınıf	203	202.32	41071.50	18610.500	.423
20- Bireysel Ses Eğitimi dersine girmeden önce kendimi gergin ve huzursuz hissedirim.	3. sınıf	192	200.77	38548.00		
	4.sınıf	203	195.38	39662.00	18956.000	.622
21- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendiririm.	3. sınıf	192	188.72	36233.50		
	4.sınıf	203	206.78	41976.50	17705.500	.102
22- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.	3. sınıf	192	208.74	40077.50		
	4.sınıf	203	187.84	38132.50	17426.500	.060
23- Bireysel Ses Eğitimi dersindeki başarımlı özgüvenimi artırır.	3. sınıf	192	192.33	36928.00		
	4.sınıf	203	203.36	41282.00	18400.000	.306
24- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserlerin kolay oluşu beni dersten soğutur.	3. sınıf	192	198.17	38049.50		
	4.sınıf	203	197.83	40160.50	19454.500	.975
25- Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça daha çok çalışırım.	3. sınıf	192	182.82	35102.00		
	4.sınıf	203	212.35	43108.00	16574.000	.008*
Öz Yeterlik Genel Ortalama	3. sınıf	192	182.42	35025.00		
	4.sınıf	203	212.73	43185.00	16497.000	.008*

Tablo 45'e göre, 192 kişiden oluşan 3. sınıf ve 203 kişiden oluşan 4. sınıf gruplarının öz yeterlik farklılıklarına bakıldığında, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik hem genel öz yeterlik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu ($U = 16497.000$, $p = .008 < .05$), hem de madde bazında öz yeterlik ölçeği maddelerinden 1, 2, 7, 18 ve 25. maddelerde istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p < .05$).

Farklılık gösteren maddelerin sıra ortalamaları ve sıra toplamları incelendiğinde, "Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi başarılı bulurum" (madde 1) maddesinde $SO_{3.sınıf} = 181.75$, $ST_{3.sınıf} = 34896.00$ ve $SO_{4.sınıf} = 213.37$, $ST_{4.sınıf} = 43314.00$ olduğu ve 3. Sınıf ve 4. Sınıf öğrencilerinin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu ($U = 16368.000$, $p = .004 < .05$) görülmektedir. Başka bir anlatımla, 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamları 3. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamlarına nazaran daha yüksektir. Yani 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik düzeyleri 3. sınıf öğrencilerine göre daha yüksektir ve 4. Sınıf öğrencileri Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendilerini 3. Sınıf öğrencilerine göre daha başarılı bulmaktadır.

"Bireysel Ses Eğitimi dersinde aktif olduğumu düşünürüm" (madde 2) maddesinde $SO_{3.sınıf} = 185.32$, $ST_{3.sınıf} = 35581.50$ ve $SO_{4.sınıf} = 209.99$, $ST_{4.sınıf} = 42628.50$ olduğu ve 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerinin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu (U

= 17053.500, $p = .024 < .05$) görülmektedir. Başka bir anlatımla, 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamları 3. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamlarına nazaran daha yüksektir. Yani 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik düzeyleri 3. sınıf öğrencilerine göre daha yüksektir ve 4. sınıf öğrencileri Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendilerini 3. Sınıf öğrencilerine göre daha aktif bulmaktadır.

“Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algıladım” (madde 7) maddesinde $SO_{3.sınıf} = 186.21$, $ST_{3.sınıf} = 35753.00$ ve $SO_{4.sınıf} = 209.15$, $ST_{4.sınıf} = 42457.00$ olduğu ve 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerinin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu ($U = 17225.000$, $p = .032 < .05$) görülmektedir. Başka bir anlatımla, 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamları 3. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamlarına nazaran daha yüksektir. Yani 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik düzeyleri 3. sınıf öğrencilerine göre daha yüksektir ve 4. sınıf öğrencileri Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri 3. Sınıf öğrencilerine göre daha kolay algılamaktadır.

“Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim” (madde 18) maddesinde $SO_{3.sınıf} = 186.13$, $ST_{3.sınıf} = 35737.00$ ve $SO_{4.sınıf} = 209.23$, $ST_{4.sınıf} = 42473.00$ olduğu ve 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerinin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu ($U = 17209.000$, $p = .036 < .05$) görülmektedir. Başka bir anlatımla, 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamları 3. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamlarına nazaran daha yüksektir. Yani 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik düzeyleri 3. sınıf öğrencilerine göre daha yüksektir ve 4. sınıf öğrencileri Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendine öğrenmede 3. Sınıf öğrencilerine göre daha başarılıdır.

“Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça daha çok çalışırım” (madde 25) maddesinde $SO_{3.sınıf} = 182.82$, $ST_{3.sınıf} = 35102.00$ ve $SO_{4.sınıf} = 212.35$, $ST_{4.sınıf} = 43108.00$ olduğu ve 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerinin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu ($U = 16574.000$, $p = .008 < .05$) görülmektedir. Başka bir anlatımla, 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamları 3. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamlarına nazaran daha yüksektir. Yani 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik düzeyleri 3. sınıf

öğrencilerine göre daha yüksektir ve 4. sınıf öğrencileri Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça 3. Sınıf öğrencilerine göre daha çok çalışmaktadır.

Öz yeterlik madde genel ortalamasına bakıldığında ise, $SO_{3.sınıf} = 182.42$, $ST_{3.sınıf} = 35025.00$ ve $SO_{4.sınıf} = 212.73$, $ST_{4.sınıf} = 43185.00$ olduğu ve 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerinin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik genel öz yeterlik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu ($U = 16497.000$, $p = .008 < .05$) görülmektedir. Başka bir anlatımla, 4. sınıf öğrencilerinin genel öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamları 3. sınıf öğrencilerinin genel öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamlarına nazaran daha yüksektir. Yani 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik düzeyleri 3. sınıf öğrencilerine göre daha yüksektir.

Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik Öz Yeterlik Algısı ve Kaygı Arasındaki İlişkiye Yönelik Durumları.

Tablo 46

Öz Yeterlik Algısı ve Kaygı İlişkisine Yönelik Spearman'srho Korelasyon Testi Sonuçları

Korelasyon		Kaygı	Öz Yeterlik Algısı
Kaygı	r	1,000	-,205**
	p	.	,000*
	N	395	395
Öz Yeterlik Algısı	r	-,205**	1,000
	p	,000*	.
	N	395	395

Tablo 46'da, öğrencilerin Bireysel Ses Eğitimi dersi ile ilgili kaygı ve öz yeterlik algıları arasındaki ilişkiye bakıldığında, %99 güven aralığında kaygı ve öz yeterlik algısı arasında orta büyüklükte ve ters yönde bir etki ve ilişki olduğu görülmektedir ($\pm .1 < r = -.205 < \pm .3$, $p = .000 < .01$).

Başka bir deyişle, öğrencilerin kaygı düzeyleri artarken öz yeterlik algıları düşmekte, ya da kaygı düzeyleri azalırken öz yeterlik algıları artmaktadır. Yani, herhangi olumsuz bir durumda ortaya çıkan kaygı durumu öğrencilerin öz yeterlik algısını da etkilemekte ve öğrencilerin kendilerine olan güven ve inançlarını olumsuz yönde etkilemektedir.

Bölüm 5

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırmanın bu bölümünde, müzik öğretmeni adaylarının bireysel ses eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarını cinsiyet, sınıf düzeyi ve okuduğu üniversite değişkenleri açısından incelenerek istatistiksel dağılımları tespit edilerek önerilerde bulunulmuştur.

Araştırmanın birinci alt probleme ilişkin analizler incelendiğinde; araştırmaya katılan katılımcıların bireysel ses eğitimi dersi öz yeterlik algısına ilişkin “Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi başarılı bulurum” (madde 1), “Bireysel Ses Eğitimi dersinde aktif olduğumu düşünürüm” (madde 2), “Yeni bir eseri öğrenirken önceden öğrendiğim bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım” (madde 6), “Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algılarım” (madde 7), “Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi, arkadaşlarıma yardım edecek kadar yeterli bulurum” (madde 16), “Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserleri arkadaşlarımla önünde çekinmeden seslendirebilirim” (madde 17), “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim” (madde 18), “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim” (madde 21), “Bireysel Ses Eğitimi dersindeki başarımla özgüvenimi artırır” (madde 23) ve “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça daha çok çalışırım” (madde 25) maddelerinde Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının yüksek olduğu tespit edilmiştir. Olumlu maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinde, ileri düzeydeki eserleri seslendirebileceğime inanırım” (madde 3) maddesinde ise, öğrencilerin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Ölçekteki olumsuz maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken zorlanırım” (madde 4), “Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserler zor geldiğinde çalışmayı hemen bırakırım” (madde 5), “Yeni bir eser öğrenirken onu seslendiremeyeceğimi düşünürüm” (madde 8), “Bireysel Ses Eğitimi dersi, kendime olan güvenimi azaltmaktadır” (madde 9), “Bireysel Ses Eğitimi dersi sınavlarından korkarım” (madde 10), “Zorluk derecesi yüksek olan eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm” (madde 11), “Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri hatalı seslendireceğimi düşünürüm” (madde 12), “Çok çalışsam bile bireysel ses eğitimi dersinde başarılı olamayacağıma inanırım” (madde 13), “Bireysel Ses Eğitimi dersinde en ufak bir hata yapmaktan

bile korkarım” (madde 14), “Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri konserlerde hatalı seslendireceğimi düşünürüm” (madde 19), “Bireysel Ses Eğitimi dersine girmeden önce kendimi gergin ve huzursuz hissederim” (madde 20), “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm” (madde 22) ve “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserlerin kolay oluşu beni dersten soğutur” (madde 24) maddelerinde, öğrencilerin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının düşük olduğu tespit edilmiştir. Olumsuz maddelerden “Bireysel Ses Eğitimi konserlerine çıkmadan önce kendimi gergin ve huzursuz hissederim” (madde 15) maddelerinde ise, öğrencilerin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Müzik öğretmeni adaylarının bireysel ses eğitimi dersine yönelik öz yeterlik algılarının genel ortalamaları incelendiğinde ise; öğrencilerin Bireysel Ses Eğitimi dersindeki öz yeterlik algılarının orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin yapılan analizler incelendiğinde; araştırmaya katılan katılımcıların bireysel ses eğitimi dersine yönelik genel öz yeterlik algılarının cinsiyet değişkenine göre bakıldığında 157 kişiden oluşan Erkek ve 238 kişiden oluşan Kız gruplarının öz yeterlik farklılıklarına bakıldığında, Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik genel öz yeterlik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığı, fakat madde bazında farklılıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Farklılık gösteren maddelerin sıra ortalamaları ve sıra toplamları incelendiğinde, “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserlerin kolay oluşu beni dersten soğutur” (madde 24) maddesinde erkek ve kız öğrencilerin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu .Başka bir anlatımla, kız öğrencilerin öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamları erkek öğrencilerin öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamlarına nazaran daha yüksek olduğu sonucuna, “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça daha çok çalışırım” (madde 25) maddesinde ise erkek ve kız öğrencilerin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu, Başka bir anlatımla, erkek öğrencilerin öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamları kız öğrencilerin öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamlarına nazaran daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Okul değişkenine göre bakıldığında Bireysel Ses Eğitimi dersine

yönelik genel öz yeterlik puanları ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı, ancak madde bazında farklılıklar olduğu “Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken zorlanırım” (madde 4) maddesinde Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ile Trabzon Üniversitesi arasından kaynaklandığı “Yeni bir eseri öğrenirken önceden öğrendiğim bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım” (madde 6) maddesinde Dokuz Eylül Üniversitesi ile Balıkesir Üniversitesi arasından kaynaklandığı “Yeni bir eser öğrenirken onu seslendiremeyeceğimi düşünürüm” (madde 8) maddesinde Balıkesir Üniversitesi ile Dokuz Eylül Üniversitesi arasından kaynaklandığı “Bireysel Ses Eğitimi dersi, kendime olan güvenimi azaltmaktadır” (madde 9) maddesinde Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ile Dokuz Eylül Üniversitesi arasından kaynaklandığı “Bireysel Ses Eğitimi dersinde en ufak bir hata yapmaktan bile korkarım” (madde 14) maddesinde Harran Üniversitesi ile Atatürk Üniversitesi arasından kaynaklandığı, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Trabzon Üniversitesi arasından kaynaklandığı ve “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendiririm” (madde 21) maddesinde Dokuz Eylül Üniversitesi ile Harran Üniversitesi arasından kaynaklandığı bulunmuştur. Trabzon Üniversitesi öğrencileri Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazır bulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öğrencilerine göre daha çok zorlanmaktadır. Balıkesir Üniversitesi öğrencileri yeni bir eseri öğrenirken önceden öğrendikleri bilgileri etkili bir şekilde kullanmada Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencilerine göre daha çok sıkıntı yaşamakta; ancak yeni bir eseri öğrenirken onu seslendirmede Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencilerine göre daha az sıkıntı yaşamaktadır. Bireysel Ses Eğitimi dersi, Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencilerinin kendilerine olan güvenini Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öğrencilerine göre daha çok azaltmaktadır. Atatürk Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, İnönü Üniversitesi ve Trabzon Üniversitesi öğrencileri Harran Üniversitesi öğrencilerine göre Bireysel Ses Eğitimi dersinde hata yapmaktan daha çok korkmaktadır. Harran Üniversitesi öğrencileri ise, Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencilerine göre Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendirme konusunda daha çok endişe yaşamaktadır sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf değişkenine yönelik genel öz yeterliği açısından anlamlı düzeyde bir farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Farklılık gösteren maddelerin sıra ortalamaları ve sıra toplamları incelendiğinde, “Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi başarılı bulurum” (madde 1) maddesinde,

3. Sınıf ve 4. Sınıf öğrencilerinin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu, yani 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik düzeyleri 3. sınıf öğrencilerine göre daha yüksektir ve 4. Sınıf öğrencileri Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendilerini 3. Sınıf öğrencilerine göre daha başarılı bulduğu sonucuna, “Bireysel Ses Eğitimi dersinde aktif olduğumu düşünürüm” (madde 2) maddesinde, 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerinin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu, yani 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik düzeyleri 3. sınıf öğrencilerine göre daha yüksektir ve 4. sınıf öğrencileri Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendilerini 3. Sınıf öğrencilerine göre daha aktif bulduğu sonucuna, “Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algıladım” maddesinde, 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerinin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu, yani 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik düzeyleri 3. sınıf öğrencilerine göre daha yüksektir ve 4. sınıf öğrencileri Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri 3. Sınıf öğrencilerine göre daha kolay algılamakta olduğu sonucuna, “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim” (madde 18) maddesinde, 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerinin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu, Yani 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik düzeyleri 3. sınıf öğrencilerine göre daha yüksektir ve 4. sınıf öğrencileri Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendine öğrenmede 3. Sınıf öğrencilerine göre daha başarılı olduğu sonucuna, “Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça daha çok çalışırım” (madde 25) maddesinde, 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerinin Bireysel Ses Eğitimi dersine yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu, yani 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterlik düzeyleri 3. sınıf öğrencilerine göre daha yüksektir ve 4. sınıf öğrencileri Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça 3. Sınıf öğrencilerine göre daha çok çalışmakta olduğu sonucuna, öz yeterlik madde genel ortalamasına bakıldığında ise, sınıf değişkenine yönelik öz yeterlik algılarına bakıldığında 4. sınıf öğrencilerinin genel öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamları 3. sınıf öğrencilerinin genel öz yeterlik puanlarının sıra ortalamaları ve sıra toplamlarına nazaran daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin yapılan analizler incelendiğinde; araştırmadaki katılımcıların bireysel ses eğitimi dersine yönelik genel kaygı ve öz

yeterlik algıları arasında orta büyüklükte ve ters yönde bir etki ve ilişkinin olduğu görülmüştür. Öğrencilerin kaygı düzeyleri artarken öz yeterlik algıları düşmekte, ya da kaygı düzeyleri azalırken öz yeterlik algıları artmaktadır. Herhangi olumsuz bir durumda ortaya çıkan kaygı durumunun öğrencilerin özyeterlik algılarını etkileyerek, kendilerine olan güven ve inançlarını olumsuz yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Konu ile ilgili çalışmalar incelendiğinde aynı değişkenlerle ilgili olarak yapılan benzerlik ve farklılık gösteren araştırma sonuçlarına ulaşılmıştır.

Araştırma sonucu ile benzerlik gösteren Erdoğan'ın (2008) çalışması katılımcıların, ses eğitimi alanındaki terminoloji ve temel kavramlar hakkındaki yeterliliklerini inceleyip, cinsiyet bağlamında farklı olup olmadıklarını, okudukları üniversitelere göre farklılık gösterip göstermediklerini belirlemeye çalışmıştır. Araştırma sonucunda cinsiyet değişkenine göre ve okudukları üniversitelere göre farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur.

Bir başka benzerlik gösteren çalışma Çevik'in 2010 yılında yayımlanmış olduğu çalışmanın bulgularıyla benzerlik gösteren, öz yeterlik algıları ile cinsiyet değişkenleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığı fakat madde bazında değişiklikler olduğu, sınıf değişkeni arasında ise anlamlı bir farkın ortaya çıktığı belirtilmiştir.

Şen ve Çelenk (2017)' in yapmış oldukları araştırma sonuçlarına benzer bir sonuç ortaya koymuşlardır. Araştırmada ankete katılan öğrencilerin Geleneksel Türk Halk Müziği dersine yönelik öz yeterlik algılarında üniversiteden üniversiteye anlamlı farklılıklar gösterdiği görülmüştür. Bu bakımdan bireylerin okudukları üniversitelerin yaşadıkları yörelere göre kültürlerinde farklılıklar gösterebileceğinden ötürü bu sonuçlara varılabileceği söylenebilir.

Araştırmaya benzerlik göstermeyen bir başka çalışma incelendiğinde Karataş (2019)'un yapmış olduğu araştırmaya katılan bireylerin, bireysel ses eğitimi dersi öz yeterlik ve bireysel ses eğitimi dersi tutumlarının sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı olarak farklılık yaratmadığı, bireysel ses eğitimi dersi öz yeterlik ve tutum ölçeği sonucunda, kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık görülmeyip, bireylerin cinsiyet farklılıklarının bireysel ses eğitimi dersindeki öz yeterlik ve tutumlarını etkilemediği ancak bireysel ses eğitimi dersi öz yeterlik

algılarının öğrenim görülen üniversite değişkenine göre anlamlı olarak değişiklik yaratmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Akbulut yapmış olduğu araştırmada çalışmayla farklı sonuçlar elde ederek, cinsiyet bağlamında anlamlı farklılıklar elde edememiştir. Yapmış olduğu çalışmada müzik öğretmeni adaylarının mesleklerine ilişkin olarak öz yeterlik inançlarının değerlendirilmesine yönelik gerçekleştirilmiştir. Tüm bunlardan yola çıkılarak araştırmaya katılan bireylerin müzik öğretmenliği öz yeterlik inançlarının cinsiyet bağlamında anlamlı bir fark yaratmadığı sonucuna varılmıştır.

(http://efdergi.yyu.edu.tr/makaleler/cilt_III/aralik/ozetler/e_akbulut_15.htm, E.T.:13.05.2019).

Yapılan araştırmaya benzerlik göstermeyen Mete'nin (2018) yapmış olduğu yüksek lisans tez incelemesinde, araştırma bulgularından hareket edilerek müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı öz yeterlilik düzeylerinin sınıf bazına göre aralarındaki farklılığa ilişkin t değeri düzeyinde anlamlı bir ilişki olduğu sonucu bulunmuştur. Bu bulgu sınıf bazı alındığında öğretmen adaylarının öz yeterlilik düzeyleri arasında anlamlı fark olduğunu göstermektedir.

Bir başka benzerlik göstermeyen Yıldız'ın (2013) yapmış olduğu yüksek lisans tez çalışmasında, müzik öğretmeni adaylarının öz yeterlik algı düzeylerinin incelenmesiyle elde edilen bulgularından ulaşılan sonuçlarına göre, müzik öğretmeni adaylarının öz yeterlik inanç düzeyleri yüksektir. Çalışmadan ortaya çıkan sonuca göre, evreni temsil ettiği varsayılan örneklem grubunun öz yeterlik inançlarının yüksek düzeyde olduğunu ve müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğini icra ederken kendilerine güven duyduklarını göstermektedir.

Öneriler

- Müzik Eğitiminde başarıyı yükseltmek amacıyla öğrencilerin öz yeterliklerini artıracak yöntemler geliştirilmesi ve uygulanması önerilebilir.
- Öğrencilerin öz yeterliklerini artıracak yöntem ve uygulamaların öncesi ve sonrasında ön test, son test yapılarak öz yeterlik ve başarı arasındaki ilişki tespit edilebilir.
- Müzik eğitimi dallarından ses eğitimi alanında yapılan bu araştırmanın farklı boyutlarda da gerçekleştirilmesi önerilebilir.

- Lisans düzeyinde eğitim gören öğrencilerin, derslere yönelik öz yeterlik algılarının geliştirilmesiyle doğru orantılı olan akademik başarılarının artırılması önerilebilir.

- Öğretmen adaylarının bireysel ses eğitimi dersindeki öz yeterlik algıları ve kaygı düzeyleri sonucu göz önünde bulundurularak müzikal deneyim ve performanslarını arttıracak çalışmaların geliştirilmesi önerilebilir.

- Araştırma sonucunda farklılık gösteren değişkenlerden yola çıkarak Öğretmen Adaylarının öz yeterliklerinin mesleki yaşamlarına etki eden sosyo-kültürel etkenlerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılabilir.

- Öğretmenlerin mesleğindeki öz yeterlik algı seviyeleri ile öğrencilerin mesleğe yönelik öz yeterlik algı seviyeleri arasındaki ilişkinin karşılaştırılmasına yönelik çalışmaların artırılması önerilebilir.

Bireysel ses eğitimi dersinin öğretmen adaylarının ses gelişimini destekleyen müzik öğretim programı genelinde haftalık ders saatinin artırılması önerilebilir.

Kaynaklar

- Apaydın, M. (2006). Çocuk ve gençlik korolarının, toplumun kültürel gelişimindeki yeri ve önemi. 2. *Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu'nda sunuldu*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Ashton, P. (1984). Teacherefficacy: A motivationalparadigmforeffectiveteachereducation. *Journal of TeacherEducation*, 35(5), 28-32.
- Aşkar, P. & Işıksal, M. (2003). İlköğretim öğrencileri için matematik ve bilgisayar özyeterlik algısı ölçekleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, 109118
- Baltacıoğlu, A. G. (2013) *Şan için temel bilgiler ve ses egzersizleri*. Ankara: Sözkese Matbaacılık.
- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a unifyingtheory of behavioralchange. *PsychologicalReview*, 84(2), 191-215.
- Bandura, A. (1986). *Socialfoundations of Thoughtandaction: A Socialcognitivetheory*. New Jersey: PrenticeHall.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: Theexercise of control*. New York: Freeman.
- Başol, G. (2014). *Parametrik ve parametrik olmayan istatistikler*. [https://www.slideshare.net/gbasol/stat-ii-tr3], Erişim tarihi: 11.06.2020.
- Bolat, O. (2011). *Öz yeterlik ve lider üye etkileşimi ilişkisi: Göze girme davranışları ve güç mesafesinin etkisi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Büyükduman, F. İ. (2006). *İngilizce öğretmen adaylarının, İngilizce ve öğretmenlik becerilerine ilişkin öz yeterlik inançları arasındaki ilişki*. Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Yayımlanmamış doktora tezi.
- Chen, G.,Gully, S. M. and Eden, D. (2004). *General Self-efficacyand Self-esteem: Towardtheoreticalandempiricaldistinctionbetweencorrelated Self-evaluations*. *Journal of Organizational Behavior*, 25(3), 375-395.
- Çelik, N. (2012). *Matematik öğretmen adaylarının ve öğretmenlerinin öz düzenleme becerilerinin ve öz yeterlik algılarının incelenmesi*, Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Yüksek lisans tezi.

- Çevik, B. (2010). *Müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretimi öz yeterlik düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi*. In International Conference on New Trends in Education and Their Implications (pp. 701-707). Antalya.
- Çevik, S. (2013). *Koro eğitimi ve yönetimi*. Ankara Sözkese Matbaacılık.
- Davies, B. (2004). *The relationship between teacher efficacy and higher order instructional emphasis. A paper presented to the Australian Association for Research in Education*. Web: <http://www.aare.edu.au/04pap/abs04.htm#D> Erişim tarihi: 21.07.2012
- Değer, A. Ç. (2008, 7-12 Temmuz). *Koroda ısınma alıştırmaları üzerine. 1. Çocuk Korosu Çalıştayı-Çocuk Korosu Şefliği Kursu-Koro Eğitimciliği Semineri'nde sunuldu*. (Seminer notu). Ankara: Çoğaltım.
- Demir, Z. (2018). *Müzik öğretmeni adaylarının öz yeterlik inançlarının ve mesleğe olan tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi: karadeniz teknik üniversitesi örneği*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Yüksek lisans tezi.
- Donald M. G. (2003). *Handbook of Self And Identity*, New York: Guilford.
- Duman A. B. (2007). *Lise öğrencilerinin İngilizceye yönelik öz yeterlik algı puanlarının cinsiyete, alanlara ve farklı düzeylere göre İngilizce başarısını yordama gücü*. Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul: Yüksek lisans tezi.
- Erdem, E. and Demirel, Ö. (2007). *Teachers Self-efficacy beliefs. Social Behavior and Personality*, 35(5), 573-586.
- Erdoğan, S. (2008). *Ses eğitiminde terminoloji ve temel kavramlar bazında öğrenci yeterliliklerinin incelenmesi*. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Yüksek lisans tezi.
- Evers, W. J. G., Brouwers, A. And Tomic, W. (2002). *Burnout and Self-efficacy: a Study On Teachers' Beliefs when implementing an innovative educational system in the Netherlands. British Journal of Educational Psychology*, 72(2), 227-243.
- Gibson, S. and Dembo, M. H. (1984). *Teacher Efficacy: A Construct validation. Journal of Educational Psychology*. 76, 569-582.

- Gist, M. E. And Mitchell T. R. (1992). Self efficacy: a Theoretical analysis of its Determinants and malleability. *Academy of Management Review*, 17(2), 183-211
- Işık, İ. (2001). *Öz yeterlik inancı: Yönetici rolleri açısından bir inceleme*, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Yüksek lisans tezi.
- İnam, A. (2005). *Hayatımızdaki ince şeylere dair* (8. basım). İstanbul: Pan Yayıncılık.
- İstatistik Türkiye. (t.y.). *Post-hoc testlerinin doğru kullanımı*, [<http://istatistikturkiye.com/post-hoc-testlerinin-dogru-kullanimi/>], Erişim tarihi: 11.06.2020.
- Karataş A. (2019) *Müzik öğretmeni adaylarının bireysel ses eğitimine yönelik tutum ve öz yeterlik algılarının incelenmesi*. Sosyal Bilimler Enstitüsü: Yüksek lisans tezi.
- Karataş, A. (2019). *Ders dışı koro eğitiminin ortaokul öğrencilerinin öz yeterliğine etkisi: Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Yüksek lisans tezi.*
- Kartal, M. (2009). *Ses teknikleri*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Kaya, Z. (2011). *Koro eğitiminde yapılandırmacı yaklaşımın tutum, öz-yeterlik algısı ve akademik başarıya etkisi*. İnönü Üniversitesi: Doktora tezi.
- Kaynak, H. (2018). *Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik öz yeterlikleri ile müzik yeteneğine yönelik öz yeterliklerinin karşılaştırılması*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Yüksek lisans tezi.
- Kiremit, H. Ö. (2006). *Fen bilgisi öğretmenliği öğrencilerinin biyoloji ile ilgili öz-yeterlik inançlarının karşılaştırılması*. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir: Yüksek lisans tezi.
- Kolçak, O. (1998). *Ses eğitimi ve şarkı sanatı* (1. baskı). İstanbul: Esin Yayınevi.
- Kurbanoglu, S. S. (2004). *Öz-Yeterlik İnancı ve Bilgi Profesyonelleri İçin Önemi*. Bilgi Dünyası, 5(2), 137-152
- Mager, R. (1992). No self efficacy no performance. Retrieved December 24, 2016.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2004). *Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri taslağı*, http://www.oyegm.meb.gov.tr/ogr_yet/yeterlik/yeset.htm Erişim tarihi: 10 Aralık 2012.

- Mete, M. (2018). *Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı öz yeterlilikleri ile çalgı performans düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Yüksek lisans tezi.
- Önder Yiğit, V. B. (2004). *İlköğretim okulları ikinci kademe (6. sınıf) öğrencilerinde ses eğitimi uygulamaları ile koro eğitimi*. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Yüksek lisans tezi.
- Özdamar, K. (2011). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi* (8. Baskı). Eskişehir: Kaan Kitabevi.
- Özgür, Ü., Aydoğan, S. (1999). *Müziksel işitme okuma. Birinci kitap*. (1. Basım). Ankara: Sözkese Matbaası.
- Pajares, F. (2002). Gender and perceived self-efficacy in self-regulated learning. *Theory into Practice*, 41(2), 116-125.
- Sabar, G. (2008). *Sesimiz eğitimi ve korunması* (1. baskı). İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Say, A. (2005). *Müzik sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2010). *Müzik öğretimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi
- Scherbaum, C. A., Cohen-Charash, Y. and Kern, M. J. (2006). Measuring general self-efficacy: A comparison of three measures using item response theory. *Educational and Psychological Measurement*, 66(6), 1047-1063.
- Scholz, U. and Schwarzer, R. (2005). The general self-efficacy scale: Multicultural validation studies. *The Journal of Psychology*, 139(5), 439-457.
- Scholz, U., Doña, B. G., Sud, S. and Schwarzer, R. (2002). Is general self-efficacy a universal construct? Psychometric findings from 25 countries. *European Journal of Psychological Assessment*, 18(3), 242.
- Schunk, H. D. (2009). *Öğrenme teorileri* (5. Baskı) Çeviren: Muzaffer Şahin. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Sevinç, S. ve Şimşek, G. (2004). *Müzik eğitimi bölümlerinde ses eğitimi (şan) dersine ayrılan sürenin yeterli olup olmadığı üzerine bir araştırma*. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24(3), 207-216.
- Şen, S. (t.y.). *Korelasyon*. [<https://sedatsen.files.wordpress.com/2016/11/7-sunum.pdf>], Erişim tarihi: 11.06.2020.

- Şen, Y. (2011). *Müzik öğretmenliği öğrencilerinin "Geleneksel Türk Müziği Dersleri"ne ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Gazi Üniversitesi: Yayınlanmamış doktora tezi.
- Şen, Y., Çelenk, K. (2017). Müzik öğretmeni adaylarının geleneksel türk müziği derslerine ilişkin öz yeterlik algılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *İdil Dergisi*, 6(39), 3356-3387
- Töreyn, A. M. (1998). *Türkiye Türkçesi Dilbilgisi Yapısının Şan Eğitimi Amaç, İlke ve Teknikleri Açısından İncelenmesi*.
- Töreyn, A. M. (2008). *Ses eğitimi, temel kavramlar-ilkeler-yöntemler* (1. baskı). Ankara: Sözkese Matbaacılık.
- Tschannen-Moran, M. and Hoy, A. W. (2001). *Teacherefficacy: Capturing an Elusiveconstruct*. *Teachingand Teacher Education*, 17, 783-805.
- Tschannen-Moran, M. And Woolfolk Hoy, A. (2001). *Teacherefficacy: Capturing an elusiveconstruct*. *TeachingandTeacherEducation*, 17, 783-805. Tschannen-Moran, M.,Woolfolk Hoy, A. and Hoy, W. K. (1998). *Teacherefficacy: Itsmeaningandmeasure*. *Review of EducationalResearch*, 68, 202-248
- Tufan, E., ve Güdek, B. (2008). *Müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi*. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(1), 25-40.
- Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi temel kavramlar – ilkeler – yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları
- Uçan, A. (2001, 1-3 Kasım). İnsan, müzik, koro ve koro eğitiminin temelleri. *1.Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu'nda sunuldu*. Ankara: Rekmay Ltd. Şti.
- Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi*. Evrensel Müzikevi.
- Uçan, A. (2006). Müzik öğretmenliği yeterlilikleri. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu*.
- VenezianoL.,& Hooper J. (1997). A method for quantifying content validity of health-related questionnaires.*American Journal of Health Behavior*, 21(1), 67-70.
- Vikipedi. (2020). *Hipotez testi*, [https://tr.wikipedia.org/wiki/Hipotez_testi], Erişim tarihi: 11.06.2020.

- Ware, H. and Kitsantas, A. (2007). *Teacher and collective efficacy beliefs as predictors of professional commitment*. The Journal of Educational Research, 100(5), 303-310.
- Wheatley, D. F. (2002). *The potential benefits of teacher efficacy doubts for educational reform*. Teaching and Teacher Education, 18(1), 5-22.
- Yeşilyurt, S., & Çapraz, C. (2018). Ölçek geliştirme çalışmalarında kullanılan kapsam geçerliği için bir yol haritası. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 251-264.
- Yıldırım, F. ve İlhan, İ. Ö. (2010). Genel öz yeterlilik ölçeği Türkçe formunun geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 21(4), 301-308.
- Yıldırım, K. (2009). *Kodaly yönteminin ilköğretim öğrencilerinin keman çalma becerisi, öz-yeterlilik algısı ve keman çalmaya ilişkin tutumları üzerindeki etkisi*. Dokuz Eylül Üniversitesi: Yayınlanmamış doktora tezi.
- Yıldız, Y. (2013). *Müzik öğretmeni adaylarının öz-yeterlilik inançlarının ve ders çalışma yaklaşımlarının çeşitli değişkenlere göre incelenerek aralarındaki ilişkinin tespit edilmesi*. Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Yüksek lisans tezi.
- Yılmaz, M., Köseoğlu, P., Gerçek, C. ve Soran, H. (2004). Öğretmen öz-yeterlilik inancı. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, 5 (58).
- Yönetken, H. B. (1952). *Okulda Müzik Öğretimi ve Öğretim Metotları*. (Birinci Baskı). Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Yücel, C. Yalçın, M. ve Ay, B. (2009). *Öğretmenlerin öz yeterlilikleri ve örgütsel vatandaşlık davranışı*. Sosyal Bilimler Dergisi, 21, 221-235.
- Yükrük, S. (2002). *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Son Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Uygulamasında Sınıf Ortamında Seslerini Kullanma Becerileri*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Doktora tezi.
- Zimmerman, B. J. (1995). Self-efficacy and educational development. In A. Bandura (Ed.). *Self-efficacy in changing societies*. (pp. 202 -231). New York: Cambridge University.

EK-A: Etik Komisyonu Onay Bildirimi

Evrak Tarih ve Sayısı: 03/03/2020-18253

	<p style="text-align: center;">T.C. VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLERİ YAYIN ETİK KURUL BAŞKANLIĞI</p> <p style="text-align: center;">ETİK KURUL KARARLARI</p>
TOPLANTI TARİHİ: 28.01.2020	Sayfa: 3/17
OTURUM SAYISI: 2020/01	
TOPLANTIDA ALINAN KARAR SAYISI: 17	

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimleri Yayın Etik Kurulu'nun 28/01/2020 tarihinde saat 11.00' da Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Strateji Daire Başkanlığı toplantı salonunda Prof. Dr. Orhan DENİZ başkanlığında yapmış olduğu toplantıda aşağıdaki karar/kararları almıştır:

KARAR NO 2020/01-03. Danışmanlığını, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Serap YÜKRÜK'ün yaptığı yüksek lisans öğrencisi Cansu KOÇER'in, "Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Ses Eğitimi Dersindeki Özyeterlik Algısının İncelenmesi" adlı tez çalışmasında kullanılacak olan anket ve ölçekler incelenmiş olup, söz konusu araçların ilgili kişilere uygulanmasında Sosyal ve Beşeri Etik Kuralları ve İlkeleri çerçevesinde herhangi bir sakınca olmadığına karar verilmiştir.

	BAŞKAN Prof. Dr. Orhan DENİZ Edebiyat Fakültesi	
ÜYE Prof. Dr. Mehmet Şirin ÇIKAR İlahiyat Fakültesi	ÜYE Prof. Dr. Hayati AYDIN İlahiyat Fakültesi (Katılmadı)	ÜYE Prof. Dr. Reha SAYDAN İktisadi ve İd. Bil. Fakültesi
ÜYE Prof. Dr. Metin AYIŞIĞI Edebiyat Fakültesi	ÜYE Prof. Dr. Hasan ÇİÇEK Eğitim Fakültesi	ÜYE Prof. Dr. Zihni MEREY Eğitim Fakültesi (Katılmadı)

EK-B: Etik Beyanı

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında,

- Tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Görsel, işitsel ve yazılı bütün bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- Atıfta bulunduğum eserlerin bütününe kaynak olarak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- Bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

27/07/2020

Cansu KOÇER

EK- Veri Toplama Aracı

BİREYSEL SES EĞİTİMİ DERSİ ÖZYETERLİK ALGISI ÖLÇEĞİ		1	2	3	4	5
1	Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi başarılı bulurum.					
2	Bireysel Ses Eğitimi dersinde aktif olduğumu düşünürüm.					
3	Bireysel Ses Eğitimi dersinde, ileri düzeydeki eserleri seslendirebileceğime inanırım.					
4	Bireysel Ses Eğitimi dersinin hazırbulunuşluk gereksinimlerini yerine getirirken zorlanırım.					
5	Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserler zor geldiğinde çalışmayı hemen bırakırım.					
6	Yeni bir eseri öğrenirken önceden öğrendiğim bilgilerimi etkili bir şekilde kullanabileceğime inanırım.					
7	Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğretilen eserleri kolaylıkla algılarıım.					
8	Yeni bir eser öğrenirken onu seslendiremeyeceğimi düşünürüm.					
9	Bireysel Ses Eğitimi dersi, kendime olan güvenimi azaltmaktadır.					
10	Bireysel Ses Eğitimi dersi sınavlarından korkarım.					
11	Zorluk derecesi yüksek olan eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.					
12	Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri hatalı seslendireceğimi düşünürüm.					
13	Çok çalışsam bile bireysel ses eğitimi dersinde başarılı olamayacağıma inanırım.					
14	Bireysel Ses Eğitimi dersinde en ufak bir hata yapmaktan bile korkarım.					
15	Bireysel Ses Eğitimi konserlerine çıkmadan önce kendimi gergin ve huzursuz hissedirim.					
16	Bireysel Ses Eğitimi dersinde kendimi, arkadaşlarıma yardım edecek kadar yeterli bulurum.					
17	Bireysel Ses Eğitimi dersindeki eserleri arkadaşlarıımın önünde çekinmeden seslendirebilirim.					
18	Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserleri kendi kendime öğrenebilirim.					
19	Bireysel Ses Eğitimi dersinde öğrendiğim eserleri konserlerde hatalı seslendireceğimi düşünürüm.					
20	Bireysel Ses Eğitimi dersine girmeden önce kendimi gergin ve huzursuz					

	hissederim.					
21	Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri doğru seslendiririm.					
22	Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen farklı dillerdeki eserleri seslendiremeyeceğimi düşünürüm.					
23	Bireysel Ses Eğitimi dersindeki başarımla özgüvenimi artırır.					
24	Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserlerin kolay oluşu beni dersten soğutur.					
25	Bireysel Ses Eğitimi dersinde verilen eserler zorlaştıkça daha çok çalışırım.					

ÖZGEÇMİŞ

20 Ağustos 1992 Kars doğumluyum. İlk ve orta öğretimimi Kars Atatürk ilköğretim okulunda tamamladım. Lise öğrenimimi Kars Gülahmet Aytemiz Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nde tamamladım.

2011-2012 eğitim öğretim yılında Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalını derece ile kazandım. Lisans eğitimi 1. ve 2. sınıfı Atatürk Üniversitesinde tamamladım. Daha sonra 2013-2014 Eğitim Öğretim yılında Farabi Değişim Programı ile Ankara Gazi Üniversitesine 1 yıllık geçiş hakkı kazandım. 2014-2015 Eğitim Öğretim yılında Atatürk Üniversitesine dönüş yaptım. Ve burada Lisansımı tamamladım.

2015-2019 yılları arasında Prof. Dr. İhsan Doğramacı Vakfı Erzurum Özel Bilkent Laboratuvar İlkokulunda Müzik Öğretmeni olarak görev yaptım.

2019 yılından beri Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümünde Öğretim Elamanı olarak görevime devam etmekteyim.

Mail: cansukocer9@gmail.com , cnskocer92@gmail.com

Cansu KOÇER

EK-C: Yüksek Lisans Tez Orijinallik Raporu

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimler Enstitüsü

LİSANSÜSTÜ TEZ ORJİNALLİK RAPORU

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimler Enstitüsü

27/07/2020

Tez Başlığı / Konusu

Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Ses Eğitimi Dersindeki Öz Yeterlik Algılarının İncelenmesi.

Yukarıda başlığı/konusu belirlenen tez çalışmamın Kapak sayfası, Giriş, Ana bölümler ve Sonuç bölümlerinden oluşan toplam 57 sayfalık kısmına ilişkin, 27/07/2020 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Turnitin intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtreleme uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 20 (yirmi) dir.

Uygulanan Filtreler Aşağıda Verilmiştir:

- Kabul ve onay sayfası hariç,
- Teşekkür hariç,
- İçindekiler hariç,
- Simge ve kısaltmalar hariç,
- Gereç ve yöntemler hariç,
- Kaynakça hariç,
- Alıntılar hariç,
- Tezden çıkan yayınlar hariç,
- 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç (Limit match size to 7 words)

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Lisansüstü Tez Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılmasına İlişkin Yönergeyi İnceledim ve bu yönergede belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içemediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

27/07/2020

Cansu KOÇER

Adı Soyadı : Cansu KOÇER

Öğrenci No : 179401017

Anabilim Dalı : Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Programı : Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Statüsü : Y. Lisans Doktora

DANIŞMAN
Prof. Dr. Serap YÜKRÜK

27/07/2020

ENSTİTÜ ONAYI
UYGUNDUR

27/07/2020

Servet CAN
Enstitü Sekreteri